

Veiledningsnotat til standard kontoplan for statlige virksomheter som fører regnskapet etter kontantprinsippet

Februar 2024

Innhold

1 Innledning	3
Formål og virkeområde	3
Målgruppe	3
Oppbygging av notatet	4
Overordnet om standard kontoplan for statlige virksomheter	4
Inndeling og oppbygging av standard kontoplan for statlige virksomheter	5
2 Eksempler på hvordan artskontoene i standard kontoplan kan kobles mot bevilgningsregnskapet og kapitalregnskapet – for bruttobudsjetterte virksomheter som rapporterer S-rapport	7
3 Veiledning til bruk av kontoene i standard kontoplan	8
Kontoklasse 1 Eiendeler	8
Kontoklasse 2 Statens kapital og gjeld	12
Kontoklasse 3 Salgs- og driftsinntekt	17
Kontoklasse 4 Varekostnad og større utstyrsanskaffelser	19
Kontoklasse 5 Lønnskostnad	22
Kontoklasse 6 Annen driftskostnad	25
Kontoklasse 7 Annen driftskostnad, fortsettelse	29
Kontoklasse 8 Finansposter, overføringer, periodens resultat og avregninger	31
Interne transaksjoner	40
4 Vedlegg: Utdrag fra standard kontoplan med kontoer aktuelle for virksomheter som fører regnskapet etter kontantprinsippet	40

Oppdatert i henhold til standard kontoplan som gjelder fra 1.1.2024.

1 Innledning

Standard kontoplan for statlige virksomheter ("standard kontoplan") er fastsatt som obligatorisk for statlige virksomheter, jf. bestemmelser om økonomistyring i staten pkt. 3.3.3. Virksomhetene skal bokføre på kontoene i standard kontoplan. Finansdepartementet fastsetter standard kontoplan for statlige virksomheter på et obligatorisk siffernivå med en inndeling av virksomhetens utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld gruppert etter art, jf. Finansdepartementets rundskriv R-102 Standard kontoplan for statlige virksomheter. Standard kontoplan følger som vedlegg til rundskriv R-102.

Standard kontoplan oppdateres normalt årlig, basert på erfaringer med forvaltningen av kontoplanen og behov for statlige tilpasninger for øvrig. Etter at standard kontoplan ble fastsatt som en frivillig ordning 25. november 2010, er det foretatt flere oppdateringer, siste per desember 2023. En oversikt over endringer fra tidligere versjoner finnes på [DFØs nettsider om standard kontoplan](#).

Formål og virkeområde

Standard kontoplan inneholder en inndeling av virksomhetens utgifter/kostnader, inntekter, eiendeler og gjeld gruppert etter art. Formålet med kontoplanen er å legge til rette for et mer omfattende og standardisert informasjonsgrunnlag for styring i statlige virksomheter og for departementenes styring av underliggende virksomheter. En felles standard kontoplan legger også til rette for sammenlikninger internt og på tvers av statlige virksomheter, og gir bedre grunnlag for kjennskap til utgiftsstrukturen i virksomhetene og i staten samlet sett. En felles standard kontoplan bidrar til å øke kvaliteten på virksomhetenes regnskapsføring.

Standard kontoplan gjelder for statlige forvaltningsorganer, herunder departementer, jf. reglement for økonomistyring i staten § 2. Forvaltningsorganer omfatter ordinære statlige forvaltningsorganer ("bruttobudsjetterte virksomheter"), forvaltningsorganer med særskilte fullmakter til bruttoføring utenfor statsbudsjettet ("nettobudsjetterte virksomheter") og statens forvaltningsbedrifter. Disse er heretter kalt virksomheter. Det presiseres at standard kontoplan også gjelder ved forvaltning av statlige fond.

Standard kontoplan skal benyttes uavhengig av hvilket regnskapsprinsipp som benyttes ved føring av regnskapet.

Det er utarbeidet to veiledningsnotater for bruk av standard kontoplan. De retter seg mot:

- virksomheter som fører regnskapet i henhold til kontantprinsippet
- virksomheter som fører regnskapet etter periodiseringsprinsippet i henhold til de statlige regnskapsstandardene (SRS)

Veiledningsnotatene forklarer og gir eksempler på hvordan kontoene i standard kontoplan skal benyttes.

Målgruppe

Målgruppen for dette veiledningsnotatet er bruttobudsjetterte virksomheter som fører regnskap med utgangspunkt i kontantprinsippet, men tilpasset kravene til bokføring, registrering og ajourhold i bestemmelser om økonomistyring i staten.

Oppbygging av notatet

Dette veiledningsnotatet består av tre kapitler. Kapittel 1 gir en forklaring til inndelingen og oppbyggingen av standard kontoplan. Kapittel 2 gir eksempler på oppsett av koblinger mellom standard kontoplan og statsbudsjettets og bevilgningsregnskapets inndeling i poster, jf. rundskriv R-101 Statens kontoplan for statsbudsjettet og statsregnskapet. Kapittel 3 beskriver og gir veiledning til hvordan kontoene i standard kontoplan skal benyttes.

Overordnet om standard kontoplan for statlige virksomheter

Bruttobudsjetterte virksomheter rapporterer til statsregnskapet etter kontantprinsippet på kapittel, post og artskonto etter standard kontoplan i den månedlige S-rapporten. Statlige fond rapporterer bankbevegelser på konsernkontoene i Norges Bank i månedlig likvidrapport (L-rapport).

Regnskapssystemet må innrettes slik at rapporteringen til statsregnskapet skjer i samsvar med bevilgningsreglementet, Finansdepartementets rundskriv R-101 og Finansdepartementets årlige rundskriv vedrørende rapportering til statsregnskapet. Den enkelte virksomhet er ansvarlig for korrekt rapportering til statsregnskapet.

Virksomhetene må fastsette en kontoplan som er innenfor rammen av standard kontoplan. Det skal ikke bokføres på artskontoer som er reservert. Standard kontoplan skal legges inn i regnskapssystemet slik at all bokføring i kontospesifikasjonen følger de angitte artskontoene.

Standard kontoplan er obligatorisk på tresiffernivå med unntak av kontogruppe 19, der det er angitt enkelte obligatoriske underkontoer på firesiffernivå. Det obligatoriske nivået kan ikke fravikes av den enkelte virksomhet.

I enkelte kontogrupper er det opprettet flere kontoer på tresiffernivå med samme navn og innhold. Disse er markert i kontoplanen, i tredje hjelpekolonne, med betegnelsen: "Kontoen tas i bruk ved behov for ytterligere underkontoer" og kontonavnet avsluttes med «fortsettelse». Disse kontoene benyttes av virksomheten ved behov for ytterligere spesifisering.

Den enkelte virksomhet vil normalt finne det hensiktsmessig å operere med fire eller fem sifre i kontonummeret for å oppnå ønsket grad av spesifisering for intern styring og for å oppfylle eventuelle rapporteringskrav fra overordnet departement. Dersom virksomheten velger å spesifisere arter på fire eller flere sifre, må disse innholdsmessig passe inn under det overordnede obligatoriske nivået på tre sifre.

Virksomheten må innrette eventuelle hjelpesystemer slik at regnskapsdata overføres til kontospesifikasjonen i henhold til den obligatoriske inndelingen i standard kontoplan på tidspunktet for bokføring. Virksomhetene kan velge å legge standard kontoplan inn i hjelpesystemene. Virksomhetene må selv ta stilling til hvordan dette eventuelt skal gjennomføres.

Inndeling og oppbygging av standard kontoplan for statlige virksomheter

Kontoplanen er inndelt i 8 kontoklasser:

Balanse	1 Eiendeler 2 Statens kapital og gjeld
Resultat	3 Salgs- og driftsinntekt 4 Varekostnad og større utstyrsanskaffelser 5 Lønnskostnad 6 Annen driftskostnad 7 Annen driftskostnad, fortsettelse 8 Finansposter, overføringer, periodens resultat og avregninger

Alle kontoer med 1 som første siffer tilhører kontoklasse 1 og viser eiendeler. Alle kontoer med 2 som første siffer tilhører kontoklasse 2 og viser statens kapital eller gjeld. Kontoer med 3 som første siffer viser inntekter. Kontoer med 4, 5, 6 og 7 som første siffer viser utgifter/kostnader. I kontoklasse 8 vises finanskostnader/inntekter, overføringer i form av tilskuddsforvaltning og innkrevingsvirksomhet, og periodens avregninger.

Standard kontoplan for statlige virksomheter tar utgangspunkt i Norsk standard kontoplan, NS 4102, men det er gjort tilpasninger for statlige virksomheter og statens behov for aggregert regnskapsinformasjon. Standard kontoplan er bygd opp som et desimalklassifikasjonssystem. Systemet angir kontoens stilling i kontoplanen gjennom sifferposisjoner (nivåer). Kontoens første siffer angir kontoklasse, de to første sifrene angir kontogruppe og tre sifre angir konto. Fire eller flere sifre i kontonummeret betegnes underkonto.

Standard kontoplan for statlige virksomheter er en tabell med fire kolonner:

- Den første og andre kolonnen viser standard kontoplan på obligatorisk nivå. Artskontonummer fremgår av den første kolonnen og den andre kolonnen viser kontoens navn.
- Den tredje kolonnen er en hjelpekolonne som viser hvilke kontoer som er aktuelle for den enkelte virksomhet ut fra hvilket regnskapsprinsipp som benyttes ved føring av regnskapet. Betegnelsen "Alle" betyr at kontoen kan benyttes av alle virksomheter uavhengig av om virksomheten fører regnskapet etter kontantprinsippet eller periodiseringsprinsippet i henhold til SRS. Betegnelsen "Kontantprinsippet" betyr at disse kontoene i hovedsak er relevante for virksomheter som fører regnskapet i henhold til dette prinsippet. Betegnelsen "SRS" betyr at disse kontoene er relevante for virksomheter som fører regnskapet etter periodiseringsprinsippet i henhold til SRS. Den tredje kolonnen angir også kontoer i standard kontoplan som kun skal benyttes av statsbanker, forvaltningsbedrifter og statlige fond. I tillegg er det enkelte steder benyttet betegnelsen "Kontoen tas i bruk ved behov for ytterligere underkontoer". Grunnen til dette er at det for enkelte kontogrupeer er opprettet flere kontoer på tresifernivå med samme navn og innhold. Disse kan benyttes av virksomheten ved behov for ytterligere spesifisering.
- Den fjerde kolonnen er en hjelpekolonne som viser eksempler på koblinger mellom den aktuelle artskonto i standard kontoplan og post i statens kontoplan for statsbudsjettet og statsregnskapet, jf. pkt. 4.3 i rundskriv R-102 og rundskriv R-101. Kolonnen er ment som en veiledning for ordinære bruttobudsjetterte virksomheter og forvaltningsbedrifter,

og viser aktuelle koblingsalternativer ved rapporteringen til statsregnskapet. Det vil likevel være slik at det i enkelte tilfeller må gjøres koblinger som ikke er vist her. For noen få kontoer er det ikke gitt forslag til kobling. Ved bruk av disse kontoene må virksomheten finne fram til riktig kobling. For kontoer med betegnelsen «Mot mellomværende» er koblingen ikke bare veiledende, men obligatorisk. Saldo på disse kontoene skal rapporteres mot mellomværende. Med betegnelsen «Mot mellomværende» menes at artskonto kobles mot virksomhetens tilviste statskonto for mellomværende med statskassen (6-siffer) i 70-72-serien i statsregnskapet. Betegnelsen «Ingen kobling» betyr at disse kontoene som hovedregel ikke skal inngå i rapporteringen til statsregnskapet.

Eksempel på obligatorisk nivå og underkontonivå i standard kontoplan

Kontoklasse	6	Annen driftskostnad
Kontogruppe	63	Kostnader lokaler
Konto	630	Leie lokaler

Underkonto	6300	Leie kontorlokaler
Underkonto	6301	Leie lagerlokaler

I eksemplet ovenfor er det obligatoriske nivået angitt på tresiffernivå, konto 630 Leie lokaler. På firesiffernivået har virksomheten valgt å opprette en underkonto 6300 for leie av kontorlokaler og en underkonto 6301 for leie av lagerlokaler. Etter dette er det fortsatt ledige underkontoer fra 6302 til 6309. Virksomhetene må følge det obligatoriske nivået (tresiffernivået), men kan foreta ytterligere inndeling for å dekke eget informasjonsbehov. Ved aggregering av regnskapsinformasjon for staten samlet, vil sum leieutgifter til kontor og lager vises på konto 630, uavhengig av virksomhetenes inndeling på underkontonivået.

Bruk av standard kontoplan ved nettoføring av tilbakebetalinger av utlegg og utgiftsdeling

Fra 1. januar 2021 ble det innført nye krav for regnskapsmessig håndtering av innbetalinger som vedrører refusjoner av utlegg og utgiftsdeling. Kravene framgår av bestemmelsene punkt 3.4.2 og i Finansdepartementets rundskriv R-101 Statens kontoplan for statsbudsjettet og statsregnskapet. Reglene innebærer at slike innbetalinger skal nettoføres, det vil si føres mot utgiften som ble bokført ved utbetalingen. Dette gjelder både for refusjoner fra andre statlige virksomheter og refusjoner fra ikke-statlige motparter.

Innbetalinger som er refusjon av tidligere foretatt utbetaling ved utlegg eller utgiftsdeling, skal etter statens kontoplan føres til reduksjon av den bokførte utgiften, jf. rundskriv R-101 punkt 4.1, tredje avsnitt og til reduksjon på aktuell artskonto. På denne måten oppnås konsistent presentasjon av transaksjonene i oppstilling av bevilgningsrapporteringen og i oppstilling av artskontorapporteringen.

Utgiftsdeling for statlige virksomheter skjer typisk ved reiseutgifter, konferanseutgifter, utgifter til porto og pakking, nettverk og IT-infrastruktur samt husleie og andre felles driftsutgifter (som for eksempel elektrisitet og renhold). [Retningslinjer for utlegg og utgiftsdeling er nærmere beskrevet på DFØ sine nettsider.](#)

2 Eksempler på hvordan artskontoene i standard kontoplan kan kobles mot bevilgningsregnskapet og kapitalregnskapet – for bruttobudsjetterte virksomheter som rapporterer S-rapport

Standard kontoplan må legges inn i regnskapssystemet til virksomheten slik at alle føringer i kontospesifikasjonen følger de angitte artskontoene. Ved rapportering til statsregnskapet skal transaksjonene rapporteres på den artskonto de er bokført på. Regnskapssystemet, kontospesifikasjon og reskontro er en del av virksomhetens økonomisystem.

Regnskapssystemet må settes opp slik at kontantprinsippet ivaretas ved rapportering til statsregnskapet (S-rapport). Alle inn- og utbetalinger i rapporteringsperioden knyttes til aktuelle artskontoer. Dette kan gjøres maskinelt for alle transaksjoner som bokføres via kunde- eller leverandørreskontro ved at transaksjonene ”merkes” eller gis status som åpne poster før betaling finner sted. Transaksjonene endrer status til betalt ved bokføring av betaling. Inn- og utbetalinger bør som hovedregel bokføres via reskontro. Grunnlaget for S-rapporten skal genereres maskinelt med uttrekk av betalte poster fra kontospesifikasjonen (hovedbok).

Alle artskontoer der det er bokført transaksjoner som skal rapporteres til bevilgningsregnskapet må kobles mot kapittel og post. Kontoer der det er bokført transaksjoner som inngår i mellomværende med statskassen må kobles mot tilvist statskonto for mellomværende med statskassen (6-siffer) i S-rapporten (70–72-serien).

Selv om alle kontoer som skal rapporteres til statsregnskapet er koblet opp mot kapittel og post, vil saldoen på den enkelte artskonto i virksomhetens kontospesifikasjon kunne avvike fra den (kontant)saldoen som skal rapporteres inn til statsregnskapet. Slike avvik oppstår blant annet som følge av at virksomheten har kundefordringer og/eller leverandørgjeld på rapporteringstidspunktet.

Eiendeler og gjeld som skal rapporteres til kapitalregnskapet bokføres på aktuell balansekonto i standard kontoplan. Denne type balansekontoer bør kobles mot det kapitlet og den posten der anskaffelsen skal utgiftsføres (som oftest en 90-post). Anskaffelsen vil da bli utgiftsført i bevilgningsregnskapet og balanseført i virksomhetens kontospesifikasjon. Ved årsskiftet, overføres saldoen på balansekontoen i virksomhetens kontospesifikasjon til nytt regnskapsår. Som eksempel kan nevnes kjøp av aksjer bevilget på 96-post.

Den enkelte artskonto kan kobles mot kapittel og post i statsregnskapet på flere måter. Ett alternativ er å opprette en egen artskonto for hver enkelt kapittel- og postkombinasjon som virksomheten skal bokføre på. Dette kan være en akseptabel løsning for virksomheter som har et begrenset antall kapitler og poster å forholde seg til.

En annen måte er å registrere kapittel og post i en egen dimensjon i kontostrengen som må fylles ut som et obligatorisk felt sammen med den aktuelle artskonto. Ved å angi kapittel og post i en egen dimensjon vil det ikke være behov for å opprette egne artskontoer for hver enkelt kapittel- og postkombinasjon. For virksomheter som må forholde seg til mange kapitler og poster vurderes dette som den mest hensiktsmessige løsningen. Kontoplanen blir mer oversiktlig dersom man unngår å opprette et stort antall artskontoer, med samme utgiftsart, men med ulik kobling mot kapittel og post.

3 Veiledning til bruk av kontoene i standard kontoplan

Nedenfor gis en nærmere forklaring til den enkelte kontogruppe. Vi anbefaler å slå opp i standard kontoplan (vedlegg til rundskriv R-102) ved gjennomgang av forklaringene til den enkelte kontogruppe. Som vedlegg til dette veiledningsnotatet følger et utdrag fra standard kontoplan der kun de kontoene som er aktuelle for virksomheter som fører regnskapet i henhold til kontantprinsippet vises.

Kontoklasse 1 Eiendeler

Kontogruppe 13 Finansielle anleggsmidler

Finansielle anleggsmidler består i første rekke av langsiktige fordringer og aksjer. I denne kontogruppen balanseføres investeringer i eiendeler som i henhold til økonomiregelverket skal inngå i kapitalregnskapet.

På konto 131 Kapitalinnskudd føres kapitalinnskudd som i henhold til rundskriv R-101 skal rapporteres på post 95 under avdeling 4, men dette gjelder ikke for kapitalinnskudd som er foretatt i ordinære statlige fond. Kapitalinnskudd foretatt i ordinære statlige fond skal utgiftsføres på konto 851 Overføringer til statlige fond og balanseføres ikke i virksomheten som har gitt kapitalinnskuddet. Konto 132 Spesielle beholdninger (kapitalregnskapet) skal kun benyttes av Finansdepartementet. På konto 134 skal obligasjoner i form av omsettelige verdipapirer føres.

Konto 135 Investeringer i aksjer og andeler -kostpris skal benyttes til kjøp av aksjer og selskapsandeler. Andelsleiligheter/andel i et borettslag sidestilles med kjøp av selveierleilighet og skal ikke balanseføres som et finansielt anleggsmiddel, men konto 486 Boliger inkl. tomter skal benyttes. Kjøp av aksjer føres normalt til debet på konto 135 og kredit bank. For virksomheter som rapporterer S-rapport kobles årets debitering på konto 135 mot post 96 og aktuelt kapittel i statsregnskapet. Saldo på konto 135 i virksomhetens kontospesifikasjon skal tilsvare saldo som rapporteres til kapitalregnskapet på statskonto 6260 Aksjer. Ved årsavslutningen blir saldoen på konto 135 overført til nytt år i virksomhetens kontospesifikasjon. For informasjon om salg/realisasjon av aksjer, se omtale under kontogruppe 80. For et departement skal saldo på konto 135 kun tilsvare saldo som rapporteres til kapitalregnskapet for de aksjene departementet selv forvalter.

Finansieringen av finansielle anleggsmidler vil etter årsavslutningen være en del av saldoen på konto 1990 Avregnet med statskassen – andre tidsavgrensningposter (IB). Finansieringen kan for oversiktens skyld eventuelt vises på en egen underkonto under konto 199, for eksempel 1993, 1994 eller 1995.

Konto 137 Utlån (statsbanker) skal benyttes av statsbankene og virksomheter som forvalter låneordninger på vegne av staten. På denne kontoen balanseføres statsbankenes utlån.

Konto 139 Andre langsiktige fordringer benyttes til langsiktige fordringer som ikke faller inn under noen av de andre kontoene i kontogruppen, blant annet lån gitt av statlige virksomheter som ikke er omfattet av låneordninger bokført på konto 137. Utbetalt depositum vedrørende inngått husleiekontrakt føres på konto 139. For virksomheter som rapporterer S-rapport kobles årets debitering ved utbetaling av depositum på konto 139 mot aktuelt kapittel og post i statsregnskapet.

Kontogruppe 15 Kortsiktige fordringer

På konto 150 føres virksomhetens kundefordringer. Saldoen på konto 150 skal ikke rapporteres til statsregnskapet.

Konto 151 benyttes til balanseføring av alle utestående fordringer vedrørende innkrevingsvirksomhet. Se nærmere omtale under kontogruppe 82–84 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten. Innkrevingsvirksomhet føres i kontogruppe 82 til 84 og rapporteres som hovedregel til statsregnskapet på postene 50 til 89. Det er behov for å opprette separat reskontrofunksjon i tilknytning til konto 151 for innbetalinger knyttet til innkrevingsvirksomhet, dette for å skille fordringer vedrørende innkrevingsvirksomhet fra ordinære kundefordringer. Dersom virksomheten unntaksvis har gjeld knyttet til innkrevingsvirksomhet skal dette også balanseføres på konto 151. Saldoen på konto 151 skal ikke rapporteres til statsregnskapet. Dersom ovennevnte løsning ikke er praktisk mulig kan virksomheten benytte konto 150 Kundefordringer istedenfor konto 151 i omtalen ovenfor. Virksomheten må i slike tilfeller foreta en ompostering fra konto 150 til 151 ved presentasjon av virksomhetsregnskapet.

Konto 152 kan benyttes som motpost (kreditering) slik at kontogruppe 82 til 84 fremkommer etter kontantprinsippet, se forklaring under kontogruppe 82 til 84. Det er ikke et krav å benytte konto 152 som motpost. Dersom konto 152 benyttes medfører det at summen av konto 151 og 152 som hovedregel vil være null ved presentasjon av årsregnskapet. Saldoen på konto 152 skal ikke rapporteres til statsregnskapet.

Fordringer på egne ansatte, reiseforskudd og andre forskudd, føres på konto 154. For virksomheter som rapporterer S-rapport skal konto 154 Fordring på ansatte inngå som en del av mellomværende med statskassen. På konto 157 føres andre kortsiktige fordringer.

Kontogruppe 16 Merverdiavgift o.l. til gode

Denne kontogruppen benyttes av virksomheter som er registrert i Merverdiavgiftsregisteret og som normalt har merverdiavgift til gode (netto fordring). Virksomheter som normalt har skyldig merverdiavgift (netto gjeld) benytter kontogruppe 27. Regnskapsføring av merverdiavgift som en følge av at virksomheten er en del av nettoføringsordningen for budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgift i statsforvaltningen, skal ikke bokføres i kontogruppe 16. For mer informasjon, se omtale av underkonto 1987. For virksomheter som rapporterer S-rapport skal konto 160 Utgående merverdiavgift, konto 161 Inngående merverdiavgift og konto 164 Oppgjørskonto merverdiavgift inngå som en del av mellomværende med statskassen.

Kontogruppe 18 Kortsiktige finansinvesteringer

Noen få virksomheter kan unntaksvis ha kortsiktige finansinvesteringer. I så fall benyttes konto 180.

Kontogruppe 19 Bankinnskudd, kontanter og avregning med statskassen

Konto 190-192 Kontanter og bankinnskudd utenfor konsernkontoordningen

På konto 190 føres kassebeholdninger. Dersom virksomheten har flere kontantkasser kan det være hensiktsmessig å opprette en underkonto for den enkelte kasse. For virksomheter som rapporterer S-rapport skal konto 190 inngå som en del av mellomværende med statskassen.

Bankkontoer som ligger utenfor statens konsernkontoordning føres på konto 191. Bankinnskudd i utenlandsk valuta føres på konto 192. For virksomheter som rapporterer S-rapport skal konto 192 inngå som en del av mellomværende med statskassen.

Virksomheter som har bankkontoer utenfor statens konsernkontoordning må ha fått innvilget unntak fra punkt 3.7.1 i Bestemmelser om økonomistyring i staten (bestemmelsene), dersom unntaket ikke følger av punkt 3.6.3 i bestemmelsene (koordinator for EU-midler). Virksomheter som er koordinator i prosjekter og som mottar EU-midler i utenlandsk valuta fører dette på konto 192 med motpost på konto 299 Annen kortsiktig gjeld. Dersom virksomheten har en slik koordinatorfunksjon skal valutakursdifferansen bokføres mot konto 299, eventuelt konto 228 dersom avsetningen skal klassifiseres som langsiktig.

Konto 193-195 Bankinnskudd – for oppgjørskonto og arbeidskonto

Bruttobudsjetterte virksomheter som benytter separate oppgjørskontoer for inn- og utbetalinger benytter konto 193 og 194. Bruttobudsjetterte virksomheter som benytter en felles oppgjørskonto for inn- og utbetalinger benytter kun konto 195.

På konto 193 fører bruttobudsjetterte virksomheter oppgjørskonto i Norges Bank og arbeidskonto i bank for innbetalinger tilknyttet statens konsernkontoordning. På konto 194 fører bruttobudsjetterte virksomheter tilsvarende kontoer for utbetalinger. De underkontoene som benyttes til oppgjørskonto for innbetalinger og utbetalinger i Norges Bank skal kobles mot virksomhetens statskontoer for oppgjørskonto for henholdsvis innbetalinger og utbetalinger (60xxxxxx). De underkontoene som benyttes til arbeidskontoer for innbetalinger og utbetalinger skal kobles mot virksomhetens statskonto for mellomværende med statskassen (70 til 72-serien).

Konto 195 Bankinnskudd - for oppgjørskonto og arbeidskonto – inn og ut (bruttobudsjetterte virksomheter) skal benyttes av bruttobudsjetterte virksomheter som velger å ha en felles oppgjørskonto for inn- og utbetalinger i Norges Bank. Oppgjørskonto i Norges Bank og arbeidskonto i bank spesifiseres på underkontoer. Den underkontoen som benyttes til oppgjørskonto i Norges Bank skal kobles mot virksomhetens statskonto for oppgjørskonto (60xxxxxx). Den underkontoen som benyttes til arbeidskonto skal kobles mot virksomhetens statskonto for mellomværende med statskassen (70 til 72-serien).

Avstemming av bankkonto for bruttobudsjetterte virksomheter

I henhold til Bestemmelser om økonomistyring i staten (jf. punkt 3.7.4 og 4.4.6) skal virksomhetene kontrollere at bokført saldo på artskontoene for oppgjørskontoer (f.eks. underkonto 1939, 1949 og 1959) stemmer med saldo på oppgjørskontoene i Norges Bank i henhold til kontoutskrift. Det må også kontrolleres at statskontoene (60xx xxxx) for oppgjørskonto for innbetaling og utbetaling stemmer med saldoene fra kontoutskrift i Norges Bank. Disse kontrollene skal utføres før hver rapportering til statsregnskapet (innsendelse av S-rapport). Hvis det er differanse mellom bokført saldo i kontospesifikasjonen og saldoen i Norges Bank, skal virksomhetene korrigere saldoen i kontospesifikasjonen slik at bokført saldo stemmer med saldo i Norges Bank. Dette gjøres ved å postere differansen mellom den aktuelle konto i kontospesifikasjonen (konto 193x, 194x eller 195x) og konto 280 Avstemningsdifferanser (anbefales en egen underkonto på fire siffer til dette formålet). Underkontoen (280x) kobles til statskonto for mellomværende (70 til 72-serien).

Avregning med statskassen – bruttobudsjetterte virksomheter

Bruttobudsjetterte virksomheter fører avregning med statskassen i kontogruppe 19.

Konto 197 Forvaltningsbedrifter (med underkontoer) er kun til bruk for forvaltningsbedrifter. En nærmere forklaring til konto 197 finner du i [eget notat](#) for forvaltningsbedriftene. For forvaltningsbedrifter skal konto 1970 inngå som en del av mellomværende med statskassen.

Avregning med statskassen i regnskapet er todelt og består av konto 198 Avregning rapporterte transaksjoner til statsregnskapet – kontantrelatert og konto 199 Avregnet med statskassen – andre tidsavgrensningsposter. Konto 198 benyttes til å bokføre enkelte transaksjoner som skal rapporteres til statsregnskapet. For virksomheter som rapporterer S-rapport skal konto 1980 inngå som en del av mellomværende med statskassen. Konto 199 benyttes til å bokføre enkelte transaksjoner som ikke inngår i rapporteringen til statsregnskapet.

Ved rapportering av transaksjoner som inngår i mellomværende med statskassen (S-rapporten) skal virksomheten spesifisere totalt (akkumulert) mellomværende fordelt på artskontoene i standard kontoplan. Det innebærer at det for eksempel er skyldig skattetrekk på rapporteringstidspunktet som skal rapporteres på konto 260 Forskuddstrekk med kobling til 70xxxx-72xxxx, ikke endring i skyldig skattetrekk.

Når virksomhetene tar i bruk standard kontoplan for første gang, må de sørge for at inngående saldo (IB) på underkonto 1980 Mellomværende med statskassen- kontant (motpost IB) viser samme saldo som mellomværende med statskassen per 31.12 året før, men med motsatt fortegn. Dersom virksomhetens mellomværende med statskassen per 31.12 kun består av skyldig skattetrekk på 100 000 kroner til kredit på artskonto 260, skal saldoen på underkonto 1980 være 100 000 kroner til debet per 01.01 påfølgende år.

Saldoen på underkonto 1980 står som en konstant gjennom året og oppdateres kun ved overføring av inngående balanse til nytt regnskapsår (periode 13 eller liknende). Se avsnittet overføring av balansekontoe til nytt år nedenfor.

For å få S-rapporten til å gå i null må virksomheten koble underkonto 1980 til statskonto 70xxxx–72xxxx ved rapportering til statsregnskapet (S-rapport). Virksomhetens mellomværende med statskassen vil i S-rapporten bestå av flere artskontoer i standard kontoplan, for eksempel balansekonto for skattetrekk og lønns lån til ansatte. Summen av alle artskontoer som er koblet mot statskonto for mellomværende med statskassen (70xxxx–72xxxx), inklusive underkonto 1980, vil i S-rapporten vise endring i mellomværende med statskassen. Summen av alle artskontoer som er koblet mot statskonto for mellomværende med statskassen (70xxxx–72xxxx), eksklusive underkonto 1980, vil i S-rapporten vise mellomværende med statskassen på rapporteringstidspunktet.

Underkonto 1985 Gruppelivsforsikring benyttes som motpost til utgiftsføring av gruppelivsforsikring (konto 592) og kobles til kapittel/post 5309.29. Underkonto 1986 Arbeidsgiveravgift benyttes som motpost til utgiftsføring av arbeidsgiveravgift (konto 540) og kobles til kapittel/post 5700.72.

Underkonto 1987 Nettoføringsordning for mva. benyttes til å bokføre merverdiavgift for virksomheter som er en del av nettoføringsordningen for budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgift i statsforvaltningen, jf. rundskriv R-116. Konto 1987 kobles til kapittel/post 1633.01. Nettoføringsordningen for mva. og bruk av konto 1987 er nærmere beskrevet i [DFØs veiledningsnotat om nettoføringsordning for budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgift i statsforvaltningen](#).

Konto 1988 Finansskatt på lønn benyttes som motpost for virksomheter som beregner finansskatt. Finansskatt gjelder kun for finans- og forsikringssektoren. Kontoen rapporteres til statsregnskapet på kapittel/post 5502.70.

Underkonto 1990 Avregnet med statskassen – andre tidsavgrensingsposter (IB) speiler nettobeløpet av alle balanseposter som ikke inngår i mellomværende med statskassen. Saldoen på underkonto 1990 skal være konstant gjennom året. Saldoen endres kun i forbindelse med overføring av utgående balanse til nytt regnskapsår (periode 13 eller lignende). Andre tidsavgrensingsposter oppstår når det balanseføres transaksjoner i kontospesifikasjonen som ikke skal rapporteres som mellomværende med statskassen. Eksempler på slike balansekontoeer er kundefordringer og leverandørgjeld.

Underkonto 1997 og 1998 benyttes av virksomheter som har innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten eller tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten. Underkonto 1997 er knyttet til innkrevingsvirksomhet som er regnskapsført i kontogruppe 82 til 84. Underkonto 1998 er knyttet til tilskuddsforvaltning som er regnskapsført i kontogruppe 85 og 87. For nærmere informasjon, se forklaring under kontogruppe 82 til 87.

Årsavslutningsposter – bruttobudsjetterte virksomheter

Det skal gjøres en årsavslutningsposter i kontospesifikasjonen. Nettosummen av kontoklasse 3 til 7 og kontogruppe 80 og 81 skal føres på konto 895 Avregning med statskassen, med motpost på underkonto 1999 Avregning - resultatet av periodens aktiviteter. Dette bør være den siste føringen i kontospesifikasjonen for det aktuelle regnskapsåret. I endelig kontospesifikasjon skal summen av alle resultatkontoeer, inklusive årsavslutningsposter, være null. Sum eiendeler skal være lik sum statens kapital og gjeld. Konto 193, 194, 195, 197, 198 og 199 klassifiseres som avregnet med statskassen. Årsregnskapet utarbeides før saldo på balansekontoene overføres til nytt år.

Overføring av balansekontoeer til nytt år – bruttobudsjetterte virksomheter

Ved overføring til nytt regnskapsår overføres saldoen på alle balansekontoeer, dvs. kontoklasse 1 og 2. Saldo på resultatkontoeene overføres ikke til nytt regnskapsår. Saldoen på konto 193, 194, 195, 198 og 199 skal overføres til underkonto 1980 og 1990. Først endres saldoen på underkonto 1980 slik at den blir lik mellomværende med statskassen, men med motsatt fortegn. Dette kan gjøres ved å benytte underkonto 1990 som motpost. Deretter overføres saldo på konto 193, 194, 195, 198 og 199 til underkonto 1990. Etter overføring til nytt år skal summen av underkonto 1980 og 1990 vise samme beløp som summen av kontoeene 193, 194, 195, 198 og 199 per 31.12 året før.

Kontoklasse 2 Statens kapital og gjeld

Kontogruppe 20 Virksomhetskapi tal

Denne kontogruppen benyttes kun av virksomheter som har fullmakt til å opparbeide virksomhetskapi tal.

Innskutt virksomhetskapi tal føres på konto 200 og opptjent virksomhetskapi tal føres på konto 205.

For forvaltningsbedrifter skal konto 207 inngå som en del av mellomværende med statskassen.

Statlige fond skal føre innskutt fondskapi tal på konto 202 og opptjent fondskapi tal på konto 208.

Konto 209 Egenkapi tal (kapi talregnskapet) benyttes kun av Finansdepartementet.

Kontogruppe 22 Annen langsiktig gjeld

Konto 221 Obligasjonslån (omsettelige verdipapirer) og 222 Gjeld til finansinstitusjoner benyttes kun av virksomheter som har fullmakt til å ta opp langsiktig gjeld.

På konto 221 føres langsiktig gjeld i form av obligasjonslån som er omsettelige verdipapirer. På konto 222 føres langsiktig gjeld til finansinstitusjoner.

Konto 227 Lånemellomværende med staten (statsbanker) skal benyttes av statsbankene. På denne kontoen balanseføres statsbankenes "innlån" fra staten.

På konto 228 og 229 føres annen langsiktig gjeld. Mottatt depositum som er langsiktig føres på denne kontoen. Mottatt depositum som er kortsiktig føres på konto 299 Annen kortsiktig gjeld. Mottatt depositum skal for virksomheter som rapporterer S-rapport inngå som en del av mellomværende med statskassen.

Kontogruppe 23 Kortsiktige lån, obligasjonslån og gjeld til finansinstitusjoner

Denne kontogruppen benyttes kun av virksomheter som har fullmakt til å ta opp denne type kortsiktig gjeld.

På konto 232 føres kortsiktig gjeld i form av obligasjonslån som er omsettelige verdipapirer. På konto 236 føres byggelån og på konto 239 føres annen kortsiktig gjeld til finansinstitusjoner. Konto 238 Andre forpliktelser (kapitalregnskapet) benyttes kun av Finansdepartementet.

Kontogruppe 24 Leverandørgjeld

På konto 240 føres virksomhetens leverandørgjeld. Saldoen på leverandørspesifikasjonen skal ikke rapporteres til statsregnskapet.

Kontogruppe 25 Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

Kontogruppe 25 benyttes i forbindelse med tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten. Se nærmere omtale under kontogruppe 85 og 87 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten. Merk at det etter bestemmelsene ikke foreligger krav som innebærer at tilsagn om tilskudd må bokføres. Dette innebærer at det ikke er krav om bokføring av tilskudd før på utbetalings-tidspunktet. Etter bestemmelsene punkt 6.3.4 er det imidlertid krav om at tilskuddsforvalter skal ha oversikt over inngåtte forpliktelser. Dette er bakgrunnen for at noen virksomheter bokfører tilsagn om tilskudd og krav om tilbakebetaling av tilskudd. De benytter altså kontospesifikasjonen og reskontro til å holde oversikt over gjeld knyttet til tilskuddsforvaltning og andre overføringer. Dersom en virksomhet velger å bokføre tilsagn om tilskudd og krav om tilbakebetaling av tilskudd er det tidligste tidspunktet for bokføring av henholdsvis forpliktelsen og fordringen vedtakstidspunktet.

På konto 250–251 føres gjeldsposter som oppstår i forbindelse med tilskuddsforvaltning når virksomheten velger å bokføre tilsagn om tilskudd og krav om tilbakebetaling av tilskudd. Det er behov for å opprette separat reskontrofunksjon i tilknytning til konto 250–251, dette for å skille ut gjeld knyttet til tilskuddsforvaltning fra ordinær leverandørgjeld. Dersom virksomheten unntaksvis har fordringer knyttet til tilskuddsforvaltning skal disse også balanseføres på konto 250–251. Dersom ovennevnte løsning ikke er praktisk mulig kan virksomheten benytte konto 240 Leverandørgjeld istedenfor konto 250–251 i omtalen ovenfor. Virksomheten må i slike tilfeller foreta en ompostering fra konto 240 til 250–251 ved presentasjon av årsregnskapet.

Konto 255 kan benyttes som motpost (debitering) slik at kontogruppe 85 og 87 i kontospesifikasjonen fremkommer etter kontantprinsippet, se forklaring under kontogruppe 85 og 87. Det er ikke et krav å benytte konto 255 som motpost. Dersom konto 255 benyttes medfører det

at summen av konto 250, 251 og 255 alltid vil være null ved presentasjon av årsregnskapet for bruttobudsjetterte virksomheter.

Kontogruppe 26 Skattetrekk og andre trekk

I denne kontogruppen føres skattetrekk og andre trekk i tilknytning til lønn. Trekk som etter sin art skal bokføres på konto 260 til 265 skal rapporteres til statsregnskapet som en del av mellomværende med statskassen.

Virksomheter som foretar skattetrekk og andre trekk for tilskudds- eller stønadsmottakere fører dette på konto 250–251 Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten slik at regnskapet skiller mellom trekk vedrørende egne ansatte og tilskudds- og stønadsmottakere.

På konto 263 Trygdetrekk/pensjonstrekk føres pensjonstrekket i de ansattes lønn (2%) for virksomheter som betaler pensjonspremie til Statens pensjonskasse (SPK). Pensjonstrekket på konto 263 skal rapporteres til statsregnskapet som mellomværende med statskassen i samme måned som lønnsutbetalingen jf. rundskriv R-101 punkt 5.1.1. Hovedprinsippet for statlige virksomheter er at de betaler pensjonspremie til SPK, jf. rundskriv R-118 Budsjettering og regnskapsføring av pensjonspremie for statlige virksomheter.

For virksomheter som rapporterer S-rapport skal konto 269 Andre trekk knyttet til egne ansatte inngå som en del av mellomværende med statskassen. Dette kan for eksempel være trekk for egenandel til bredbånd i lønnsutbetalinger til ansatte.

Kontogruppe 27 Skyldige offentlige avgifter

Konto 270 Utgående merverdiavgift, 271 Inngående merverdiavgift og 274 Oppgjørskonto merverdiavgift benyttes til regnskapsføring av merverdiavgift. Virksomheten må selv opprette underkontoer for å skille mellom avgiftsberegning med ulike satser. For virksomheter som rapporterer S-rapport skal konto 270, 271 og 274 inngå som en del av mellomværende med statskassen.

Konto 270, 271 og 274 benyttes primært av virksomheter som er registrert i Merverdiavgiftsregisteret, men må også benyttes av virksomheter som kjøper fjernleverbare tjenester utenfor merverdiavgiftsområdet. Virksomheter som normalt har merverdiavgift til gode (netto fordring) benytter kontogruppe 16. Regnskapsføring av merverdiavgift som en følge av at virksomheten er en del av nettoføringsordningen for budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgift i statsforvaltningen skal ikke bokføres i kontogruppe 27. For mer informasjon, se omtale av underkonto 1987.

Fra 1. januar 2017 er det innført nye regler for beregning, innberetning og betaling av merverdiavgift ved innførsel av varer. Merverdiavgiftspliktige virksomheter skal beregne utgående innførselsavgift ved innførsel av varer og innrapportere dette i egne poster i den nye skattemeldingen for merverdiavgift. Grunnlaget for utgående innførselsmerverdiavgift må registreres med en behandlingskode eller på egen konto med motkonto som gjør at grunnlaget kan rapporteres i skattemeldingen for mva. Dersom virksomheten velger en løsning der grunnlaget for utgående innførselsmerverdiavgift bokføres på egen «ren» konto, kan konto 272–273 Grunnlag mva. ved innførsel av varer benyttes.

Kontogruppe 28 Annen kortsiktig gjeld

Virksomheter som har behov for en konto for bokføring av midlertidige differanser som rutinemessig avklares og korrigeres i påfølgende regnskapsperioder benytter konto 280

Avstemningsdifferanser. Virksomhetene må ha rutiner for å følge opp og dokumentere slike differanser. Eksempler på poster som kan bokføres på konto 280 er differanser på bank, jf. bestemmelsene pkt. 3.7.4 andre avsnitt, uidentifiserte innbetalinger, innbetalinger på arbeidskonto som ikke kan krysses mot krav i kunderskontrollen på rapporteringstidspunktet, mindre avstemningsdifferanser, uavklarte differanser og eventuelle feilføringer. Beløpene på konto 280 skal være avstemt og korrigert per 31.12 slik at saldoen er minst mulig. Konto 280 skal inngå som en del av mellomværende med statskassen.

Konto 281 Avsatt pensjonspremie til SPK (arbeidsgiverandel) og konto 282 Avstemmingskonto fakturert pensjonspremie fra SPK skal benyttes av bruttobudsjetterte virksomheter og forvaltningsbedrifter jf. rundskriv R-118 Regnskapsføring av pensjonspremie for statlige virksomheter.

Til tross for at virksomhetene bare mottar faktura for pensjonspremie fra SPK seks ganger i året, skal pensjonspremien bokføres hver måned i forbindelse med bokføring av lønn, og rapporteres til statsregnskapet. Ved denne bokføringen benyttes estimert beregnet pensjonspremiesats for arbeidsgiverandelen av pensjonspremien oppgitt fra SPK, og konto 281 Avsatt pensjonspremie til SPK (arbeidsgiverandel) skal benyttes som motpost til utgiftsføring av pensjonspremien. Konto 281 inngår som en del av mellomværende med statskassen. Når fakturaen fra SPK mottas, bokføres den debet på konto 263 Trygdetrekk/pensjonstrekk (2 %) og 281 med avsatt beløp i regnskapet for den aktuelle terminen slik at konto 263 og 281 går i null for perioden fakturaen gjelder for. Differansen bokføres på konto 282. Motposten til konto 263, 281 og 282 ved bokføring av fakturaen er kredit leverandørgjeld.

Differanse mellom beregnet pensjonspremie og fakturert premie fra SPK for en termin korrigeres i regnskapet i den perioden virksomheten mottar fakturaen. For 1. termin (januar og februar) betyr det at virksomheten korrigerer differansen på konto 542 Pensjonspremie til SPK med motpost 282 når fakturaen mottas i mars. Beregnet arbeidsgiveravgift av arbeidsgiverandelen skal også korrigeres (konto 1986 og 540).

Faktura for 6. termin (november og desember) mottas i desember, og har betalingsfrist i januar påfølgende år. Fakturert pensjonspremie for 6. termin rapporteres likevel som en utgift til statsregnskapet for inneværende år, og gjelden (skyldig pensjonspremie til SPK som framgår av konto 263, 281 og 282) inngår i mellomværendet med statskassen per 31.12.

Virksomheter som betaler premie for gruppelivsforsikring skal benytte konto 281 for virksomhetens avsetning til gruppelivspremie, gjerne på en egen firesifret underkonto.

For mer informasjon om regnskapsføring av pensjonspremie, se rundskriv R-118 og [DFØs bokføringseksempel på www.dfo.no](#).

Kontogruppe 29 Annen kortsiktig gjeld

I denne kontogruppen føres andre kortsiktige gjeldsposter. Virksomheten må ta stilling til om den enkelte gjeldspost skal inngå i mellomværende med statskassen med utgangspunkt i økonomiregelverket og rundskriv R-101 punkt 5.1.1.

I rundskriv R-101 punkt 5.1.1 under omtalen av kontogruppe 70-72 er det gitt unntak fra kontantprinsippet i rapportering til statsregnskapet i punkt 1 bokstav d. Dette innebærer at virksomheter som rapporterer S-rapport skal rapportere mottatt forskuddsbetaling knyttet til prosjekter eller andre tidsbegrensede oppgaver på konto 290 Mottatt forskuddsbetaling som en del

av mellomværende med statskassen. Gjelden på konto 290 reduseres i samme periode som inntektene blir rapportert til statsregnskapet. Inntektene rapporteres til statsregnskapet i samme periode som tilhørende utgifter utbetales og rapporteres.

Eksempel – mottatt forskuddsbetaling

Nedenfor viser vi et bokføringseksempel for hvordan en virksomhet som rapporterer S-rapport kan bokføre mottatt forskuddsbetaling knyttet til prosjekter og andre tidsbegrensede oppgaver. I eksempelet nedenfor har virksomheten mottatt forskudd på 100 kroner til et prosjekt. På tidspunktet for avleggelse av regnskapet er 50 kroner utgiftsført og betalt i prosjektet.

	Forklaring	Føring	Konto	Kontonavn	Beløp	Rapportering til statsregnskapet
1	Mottatt innbetaling av prosjektmidler	Debet	193	Bankinnskudd – for oppgjørskonto og arbeidskonto – inn (bruttobudsjetterte virksomheter)	100	Rapporteres på konsernkonto innbetalinger i 60-serien
1		Kredit	290	Mottatt forskuddsbetaling	-100	Rapporteres som mellomværende med statskassen i 70–72-serien
2	Utbetaling av prosjektmidler, lønn	Debet	500	Lønn	30	Rapporteres på utgiftskapittel
2		Kredit	194	Bankinnskudd – for oppgjørskonto og arbeidskonto – ut (bruttobudsjetterte virksomheter)	-30	Rapporteres på konsernkonto utbetalinger i 60-serien
3	Utbetaling av prosjektmidler, konsulent tjenester	Debet	673	Andre konsulent tjenester	20	Rapporteres på utgiftskapittel
3		Kredit	194	Bankinnskudd – for oppgjørskonto og arbeidskonto – ut (bruttobudsjetterte virksomheter)	-20	Rapporteres på konsernkonto utbetalinger i 60-serien
5	Inntektsføring av prosjektmidler basert på utgiftene (utbetalingene)	Debet	290	Mottatt forskuddsbetaling	50	Rapporteres som mellomværende med statskassen i 70–72-serien
5		Kredit	349	Andre tilskudd og overføringer	-50	Rapporteres på inntektskapittel
Kontrollsum					0	

Etter posteringene ovenfor viser de aktuelle kontoene følgende beløp:

Konto	Kontonavn	Beløp
193	Bankinnskudd – for oppgjørskonto og arbeidskonto – inn (bruttobudsjetterte virksomheter)	100
194	Bankinnskudd – for oppgjørskonto og arbeidskonto – ut (bruttobudsjetterte virksomheter)	-50
290	Mottatt forskuddsbetaling	-50
349	Andre tilskudd og overføringer	-50
500	Lønn	30
673	Andre konsulent tjenester	20

Konto 293 Lønn skal benyttes i de tilfeller det oppstår avvik på rapporteringstidspunktet mellom det som er ført i lønssystemet og det som er utbetalt. Kontoen skal for eksempel benyttes i de tilfeller det oppstår et negativt beløp på en reise- eller lønnsberegning, fordi den ansatte skylder mer enn det var mulig å avregne (negativ netto). Skyldig lønn i forbindelse med lønnskjøring, for mye ubetalt lønn, tilbakeholdt lønn og tilbakebetalt lønn (retur fra bank) er eksempler på andre forhold som skal føres på konto 293. For virksomheter som rapporterer S-rapport skal konto 293 inngå som en del av mellomværende med statskassen.

Eventuell annen kortsiktig gjeld som ikke naturlig hører inn under noen av de andre obligatoriske kontoene i kontogruppe 29 føres på konto 299 Annen kortsiktig gjeld.

Mottatt depositum som er kortsiktig føres på konto 299. Mottatt depositum som er langsiktig føres på konto 228 Annen langsiktig gjeld. Mottatt depositum skal for virksomheter som rapporterer S-rapport inngå som en del av mellomværende med statskassen.

Kontoklasse 3 Salgs- og driftsinntekt

Kontogruppe 30 Salgsinntekt, avgiftspliktig

I denne kontogruppen føres salgsinntekter som er avgiftspliktige etter merverdiavgiftsloven.

På konto 300–301 inntektsføres avgiftspliktig varesalg. Konto 303–304 skal benyttes til å føre inntekt fra salg av avgiftspliktige tjenester. Konto 306 Uttak av varer skal benyttes for beregning av uttaksmerverdiavgift knyttet til varer som er innkjøpt for videresalg, men som i stedet blir gitt bort vederlagsfritt. Kontoen skal ikke rapporteres til statsregnskapet.

Kontogruppe 31 Salgsinntekt, avgiftsfri

Kontogruppen benyttes til å føre salgsinntekter som er avgiftsfrie i henhold til merverdiavgiftsloven.

På konto 310–311 inntektsføres avgiftsfritt varesalg. Konto 313–314 skal benyttes til å føre inntekt fra salg av avgiftsfrie tjenester.

Kontogruppe 32 Salgsinntekt, unntatt avgiftsplikt

I denne kontogruppen føres inntekter som er unntatt fra merverdiavgiftsplikt etter Merverdiavgiftsloven.

På konto 320–321 inntektsføres salg av varer unntatt fra avgiftsplikt. Konto 323–324 skal benyttes til å føre salgsinntekt fra tjenester unntatt fra avgiftsplikt.

Kontogruppe 33 Offentlig avgift vedrørende omsetning

Denne kontogruppen benyttes til spesielle avgifter vedrørende produksjon og salg av varer eller tjenester.

Kontogruppe 34 Inntekt fra tilskudd og overføringer

I denne kontogruppen inntektsføres mottatte tilskudd og overføringer som virksomheten skal benytte til å finansiere aktiviteter som inngår i egen drift, eksempelvis som prosjektdeltaker.

Virksomheter som er prosjektkoordinator, og videreformidler tilskudd og overføringer til andre virksomheter, inntektsfører kun tilskudd og overføringer som mottas i egenskap av å være prosjektdeltaker. Den delen av tilskuddsmidlene som koordinator skal videreformidle til andre virksomheter føres debet bank og kredit annen kortsiktig gjeld på konto 299, eventuelt konto 228 dersom avsetningen skal klassifiseres som langsiktig. Bruttobudsjetterte virksomheter og forvaltningsbedrifter som er koordinator i prosjekter finansiert av Norges forskningsråd (eller av andre enn private og internasjonale organisasjoner omtalt i bestemmelsene punkt 3.6.2 og 3.6.3), må gjøre en ekstra føring for å rapportere midlene korrekt i S-rapport til statsregnskapet. Er prosjektet finansiert av for eksempel Norges forskningsråd føres innbetalingene som skal videreformidles som en inntekt på konto 367 Andre driftsrelaterte inntekter og rapporteres i S-rapport på inntektskapittel. Deretter føres en postering som ikke påvirker rapporteringen til statsregnskapet (memorialpostering) debet konto 367 og kredit konto 299 Annen kortsiktig gjeld (ev. konto 228) slik at midlene som skal videreformidles fremgår av balansen. Tilsvarende når midlene utbetales til samarbeidspartnere i koordinatorprosjekter føres og rapporteres utbetalingen på konto 779 Annen kostnad og flyttes fra konto 779 til konto 299 ved en postering som ikke rapporteres til statsregnskapet.

På konto 340 inntektsføres tilskudd og overføringer fra Norges forskningsråd. Konto 341 benyttes til inntektsføring av tilskudd og overføringer mottatt fra andre statlige virksomheter. På konto 342 inntektsføres tilskudd og overføringer fra EU som virksomheten har mottatt som prosjektdeltaker.

På konto 343 inntektsføres tilskudd og overføringer mottatt fra kommunale og fylkeskommunale etater. Konto 344 benyttes til inntektsføring av tilskudd og overføringer fra organisasjoner og stiftelser. Konto 345 benyttes til inntektsføring av tilskudd og overføringer mottatt fra næringsliv og private.

Konto 346 benyttes til inntektsføring av gaver og til gaveforsterkningsmidler for virksomheter som er med i gaveforsterkningsordningen.

Tilskudd og overføringer som ikke passer inn under de kontoene som er nevnt ovenfor, inntektsføres på konto 349.

Kontogruppe 36 Leieinntekt og annen driftsinntekt

Leieinntekter fra fast eiendom føres på konto 360. Dersom virksomheten har behov for ytterligere spesifisering av denne type inntekt, kan konto 361 og 362 tas i bruk. Leieinntekter fra utleie av andre varige driftsmidler føres på konto 363. Øvrige leieinntekter føres på konto 364. Leieinntekter skal bokføres i kontogruppe 36 uavhengig av om leieinntekten er avgiftspliktig eller ikke. Virksomheten kan eventuelt skille mellom leieinntekter som er unntatt avgiftsplikt og leieinntekter som er avgiftspliktige på firesiffernivå.

Salgssum ved avgang av materiell som ikke er utgiftsført i kontogruppe 47-49 skal føres på konto 367 Annen driftsrelatert inntekt. Bruttobudsjetterte virksomheter må sørge for at salgssummen kobles til riktig post ved rapportering til statsregnskapet, jf. Finansdepartementets rundskriv R-110 Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet. Det fremgår av rundskriv R-110 at inntekter fra salg av brukt utstyr kan nettoføres på post 01 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter, med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten. Se [rundskriv R-110](#) for nærmere info.

Annen driftsinntekt som ikke naturlig faller inn under noen av de andre kontoene i kontoklasse 3 kan føres på konto 367 Annen driftsrelatert inntekt. Purregebyr er en driftsinntekt og føres på konto 367 eller på samme artskonto som det purregebyret vedrører når det er hensiktsmessig.

Bruttobudsjetterte virksomheter og forvaltningsbedrifter som er koordinator i prosjekter finansiert av Norges forskningsråd (eller av andre enn private og internasjonale organisasjoner omtalt i bestemmelsene punkt 3.6.2 og 3.6.3), må gjøre en ekstra føring for å rapportere midlene korrekt i S-rapport til statsregnskapet, se kontogruppe 34 for informasjon om inntektsføring og bruk av konto 367.

Kontogruppe 37 Gebyrer med videre som inngår som driftsinntekt

Denne kontogruppen benyttes til inntektsføring av gebyrer og lignende som virksomheten er pålagt å opptjene i form av inntektsbevilgninger (inntektskrav). Gebyrinntekter kjennetegnes ved at de er en del av virksomhetens myndighetshandlinger, jf. Finansdepartementets rundskriv R-112.

Inntekter som skal føres i kontogruppe 37, eventuelt på andre kontoer i kontoklasse 3, kjennetegnes ved at virksomheten må levere en vare eller utføre en tjeneste for å etablere kravet. Gebyrer inntektsføres på konto 370. Dersom virksomheten har behov for ytterligere spesifisering av denne type inntekt, kan konto 371, 372, 373 og 374 tas i bruk.

Konto 375 benyttes av virksomheter som krever inn gebyrinntekter på vegne av andre statlige virksomheter og mottar en belastningsfullmakt på inntektskapittel for dette. Konto 379 benyttes ved avregning av disse inntektene.

Gebyrer i kontogruppe 37 må skilles fra ren innkrevingsvirksomhet, som skal føres i kontogruppe 82 til 84. Hovedskille mellom kontoklasse 3 og kontoklasse 8 styres av bevilgningsvedtaket. Inntektsbevilgninger gitt på post 01 til 29 skal som hovedregel inntektsføres i kontoklasse 3. Inntekter som rapporteres på post 50 til 89 i S-rapport skal som hovedregel bokføres i kontoklasse 8. Det er likevel transaksjonens art som er avgjørende for valg av konto etter standard kontoplan.

Sektoravgifter skal regnskapsføres i kontogruppe 84 Skatter og avgifter, renteinntekter og utbytte m.m. Overtredelsesgebyr skal føres på konto 847 Bøter og inndragninger.

Kontogruppe 38 Gevinst ved avgang anleggsmidler

På konto 380 føres salgssum ved avgang av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler. Salgssum ved avgang av finansielle anleggsmidler føres på konto 802 Salgssum ved realisasjon av verdipapirer (bruttobudsjetterte virksomheter). Salgssum ved avgang av materiell som ikke er utgiftsført i kontogruppe 47-49 skal føres på konto 367 Annen driftsrelatert inntekt.

Bruttobudsjetterte virksomheter må sørge for at salgssummen kobles til riktig post ved rapportering til statsregnskapet, jf. Finansdepartementets rundskriv R-110 Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet. Det fremgår av rundskriv R-110 at inntekter fra salg av brukt utstyr kan nettoføres på post 01 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter, med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten. Se [rundskriv R-110](#) for nærmere info.

Kontoklasse 4 Varekostnad og større utstyrsanskaffelser

Kontogruppe 40 Forbruk av råvarer og innkjøpte halvfabrikata

Kontogruppen benyttes av virksomheter som driver vareproduksjon eller varebearbeiding. På konto 400–403 utgiftsføres råvarer og halvfabrikater innkjøpt for videreforedling (produksjon) og salg. Utgifter til frakt, toll og spedisjon ved å få slike varer inn på lager føres på konto 406. Utgifter til frakt, toll og spedisjon ved salg og utdeling av varer utgiftsføres i kontogruppe 61.

Kontogruppe 43 Forbruk av innkjøpte varer og tjenester

I kontogruppe 43 utgiftsføres både varer og tjenester som er innkjøpt for videresalg. Dette er utgifter som knytter seg direkte til virksomhetens vare- og tjenesteproduksjon og som primært vil bli videresolgt eller forbrukt i løpet av en 12 måneders periode. Dette gjelder for eksempel i de tilfeller virksomheten kjøper inn tjenester knyttet til en aktivitet som viderefaktureres oppdragsgiver. Utgifter knyttet til kjøp av varer og tjenester som ikke er innkjøpt for videresalg føres i kontoklasse 6 og 7.

Utgifter til frakt, toll og spedisjon knyttet til varekjøp bør føres på underkontoer under konto 430–437. Utgifter til frakt, toll og spedisjon ved salg og utdeling av slike varer utgiftsføres i kontogruppe 61.

Kontogruppe 45 Fremmedytelse og underentreprise

På konto 450–454 føres utgifter til innkjøp i tilknytning til underentrepriser ved anskaffelse og produksjon av vesentlige eiendeler hovedsakelig for videresalg, fortrinnsvis bygg- og anleggsvirksomhet. I de tilfeller virksomheten selv blir eier av eiendelen skal dette føres i kontogruppe 47–49.

Kontogruppe 47 Kjøp av immaterielle eiendeler og lignende (direkte utgiftsføring)

Kontogruppe 47 benyttes kun når virksomheten utgiftsfører immaterielle eiendeler direkte (ingen balanseføring). Hovedregelen er at det er bare anskaffelser som enkeltvis har en anskaffelsesverdi over 50 000 kroner og utnyttbar levetid på 3 år eller mer, som skal utgiftsføres i denne kontogruppen. Andre anskaffelser utgiftsføres i kontoklasse 6. “Anskaffelser” betyr i denne sammenheng det enkelte kjøp (faktura), ikke den enkelte eiendel. Utnyttbar levetid på 3 år eller mer innebærer at virksomheten med stor sannsynlighet vil benytte eiendelen i virksomhetens drift i 3 år eller mer.

Det er bare kjøp av immaterielle eiendeler som skal føres i denne kontogruppen. Kjøp av tjenester knyttet til utvikling av programvare føres i kontogruppe 67 Kjøp av konsulenttjenester og andre fremmede tjenester.

Den vanligste immaterielle eiendelen i statlige virksomheter er kjøp av programvare. Engangsavgifter ved anskaffelse av programvare føres på konto 474 Programvarelisenser. Det er bare engangsavgifter knyttet til anskaffelsen som skal føres i denne kontogruppen, ikke årlig lisens- eller serviceavgift. Faste årlige avgifter utgiftsføres løpende på konto 642 Leie av datasystemer (årlige lisenser m.m.).

Kontogruppe 48 Kjøp av tomter, bygninger og annen fast eiendom (direkte utgiftsføring)

Kontogruppe 48 benyttes kun når virksomheten utgiftsfører driftsmidler direkte (ingen balanseføring). Hovedregelen er at det er bare anskaffelser som enkeltvis har en anskaffelsesverdi over 50 000 kroner og utnyttbar levetid på 3 år eller mer, som skal utgiftsføres i denne kontogruppen. Andre anskaffelser utgiftsføres i kontoklasse 6. “Anskaffelser” betyr i denne sammenheng det enkelte kjøp (faktura), ikke den enkelte eiendel. Utnyttbar levetid på 3 år eller mer innebærer at virksomheten med stor sannsynlighet vil benytte eiendelen i virksomhetens drift i 3 år eller mer. Et eventuelt miljøgebyr anses som en del av anskaffelseskosten og skal derfor utgiftsføres på samme konto som driftsmiddelet.

Det er bare kjøp av eiendeler som føres i denne kontogruppen. Kjøp av tjenester knyttet til eiendelene føres i kontogruppe 67 Kjøp av konsulenttjenester og andre fremmede tjenester.

Kjøp eller påkostning av bygg, anlegg og infrastruktur som virksomheten skal videreselge føres i kontogruppe 45. Kjøp eller påkostning der virksomheten blir eier av eiendelen føres i kontogruppe 48.

På konto 480 utgiftsføres kjøp av bygninger og påkostninger som vil forlenge levetiden på alle typer bygg med unntak av boliger. Vedlikehold utgiftsføres i kontogruppe 66 Reparasjon og vedlikehold. Boliger utgiftsføres på konto 486. Andelsleilighet / andel i borettslag utgiftsføres også på konto 486 da formålet med anskaffelsen er å dekke boligbehov.

Bygningsmessige anlegg på konto 482 kan være bygg eller innretninger for midlertidig bruk.

På konto 487 utgiftsføres infrastruktureiendeler. Infrastruktureiendeler er eiendeler som inngår i transport- eller kommunikasjonsnettverk som betjener et større geografisk område og har en bredere samfunnsmessig betydning. Infrastruktur dekker i denne sammenheng andre eiendeler enn den ”infrastruktur” man finner innenfor ordinære driftsbygninger. Infrastruktur som skal føres på konto 487 er eksempelvis eiendeler som jernbaneskiner, jernbanesviller, veier, lyktestolper, merking av kystleden osv.

På konto 489 utgiftsføres andre anskaffelser som passer inn under kategorien tomter, bygninger og annen fast eiendom, men som det ikke er angitt egen konto for.

49 Kjøp av transportmidler, inventar og maskiner mv. (direkte utgiftsføring)

Kontogruppe 49 benyttes kun når virksomheten utgiftsfører driftsmidler direkte (ingen balanseføring). Hovedregelen er at det kun er anskaffelser som enkeltvis har en anskaffelsesverdi over 50 000 kroner og utnyttbar levetid på 3 år eller mer, som skal utgiftsføres i denne kontogruppen. Andre anskaffelser utgiftsføres i kontoklasse 6. ”Anskaffelser” betyr i denne sammenheng det enkelte kjøp (faktura), ikke den enkelte eiendel. Utnyttbar levetid på 3 år eller mer innebærer at virksomheten med stor sannsynlighet vil benytte eiendelen i virksomhetens drift i 3 år eller mer. Et eventuelt miljøgebyr anses som en del av anskaffelseskosten og skal derfor utgiftsføres på samme konto som driftsmiddelet.

Det er bare kjøp av eiendeler som skal føres i denne kontogruppen. Kjøp av tjenester knyttet til eiendelene føres i kontogruppe 67 Kjøp av konsulenttjenester og andre fremmede tjenester.

Kontorinventar og PCer med tilhørende skjerm med utnyttbar levetid på 3 år eller mer bør utgiftsføres på henholdsvis konto 495 og konto 498 selv om den enkelte anskaffelsen har en lavere verdi enn 50 000 kroner. Bakgrunnen er at konto 495 og konto 125, og konto 498 og 128 skal være mest mulig sammenlignbare.

På konto 490 Maskiner og anlegg utgiftsføres ulike typer maskiner og tekniske innretninger. Konto 496 Fast bygningsinventar med annen levetid enn bygningen benyttes ved større anskaffelser for virksomheter som leier bygg, og av virksomheter som dekomponerer kostprisen på bygg de eier. Eksempler på hva som utgiftsføres på denne kontoen er fastmontert kjøkkeninnredning, fastmontert laboratorieinnredning og andre tilpasninger av lokalene gjennomført av virksomheten. Kontoen benyttes også ved større påkostninger i leide lokaler som gir en varig forbedring eller økt funksjonalitet.

På konto 498 Datamaskiner og annet IKT-utstyr utgiftsføres PCer, servere, skjermer og annet IKT-utstyr. Videre skal TV, kameraer og videokonferanseutstyr utgiftsføres på denne kontoen.

Komponenter i trådløst nettverk når disse ikke er integrert i bygningen (rutere, switcher, etc.) skal også utgiftsføres her. Andre driftsmidler utgiftsføres på konto 499.

Kunst med en anskaffelsesverdi over 50 000 kroner, utgiftsføres som hovedregel på konto 499 Andre driftsmidler.

Kontoklasse 5 Lønnskostnad

Kontoklasse 5 skal benyttes til utgifter vedrørende egne ansatte. Utgifter til innleid personell som faktureres virksomheten skal føres i kontogruppe 67 eller i kontoklasse 4 om det dreier seg om utgifter som viderefaktureres i forbindelse med virksomhetens vare- og tjenesteproduksjon. Det er opprettet flere kontoer på tresiffernivå for samme lønnsart, herunder lønn fast ansatte og lønn midlertidig ansatte, slik at virksomheter som har behov for ytterligere spesifisering av lønnsutgiftene kan ta i bruk disse kontoene. Disse er markert i kontoplanen, i tredje hjelpekolonne med betegnelsen: "Kontoen tas i bruk ved behov for ytterligere underkontoer".

Kotogruppe 50 Lønn fast ansatte

Kotogruppen omfatter lønn til alle personer som er fast ansatt i virksomheten. På konto 500–503 føres lønnsutgifter for alle fast ansatte uavhengig av om stillingene er heltids- eller deltidsstillinger.

Overtid for fast ansatte føres på konto 505–506. Overtid er i denne sammenheng avgrenset til betaling for utførte timer utover ordinær arbeidstid i henhold til arbeidsavtale, inklusive overtid til avspasering. Reisetid til utbetaling anses som en betaling for utførte timer utover ordinær arbeidstid og bør derfor også bokføres på konto 505 Overtid fast ansatte. Alle andre former for variabel lønn, turnustillegg og andre mer faste tillegg, føres på konto 500–503.

Kotogruppe 51 Lønn midlertidig ansatte

Konto 510–513 benyttes til lønn til alle personer som ikke er fast ansatt i virksomheten.

Overtid for midlertidig ansatte skal føres på konto 515–516. Overtid er i denne sammenheng avgrenset til betaling for utførte timer utover ordinær arbeidstid i henhold til arbeidsavtale, inklusive overtid til avspasering. Reisetid til utbetaling bør også bokføres på konto 515 Overtid midlertidige ansatte. Alle andre former for variabel lønn, turnustillegg og andre mer faste tillegg, føres på konto 510–513.

Lønn til lærlinger og elever føres som lønnsutgifter i kotogruppe 51 Lønn midlertidig ansatte.

Kotogruppe 52 Fordel i arbeidsforhold

I denne kotogruppen føres alle lønnsopplysningspliktige naturalytelser i arbeidsforhold med motpost på konto 529. Bokført saldo på kotogruppe 52 bør ikke rapporteres til statsregnskapet. Utgiftene knyttet til disse ytelsene føres på andre kontoer. Grunnlaget for bokføring av slike ytelser må kunne hentes fra lønssystemet.

Fra regnskapsåret 2017 ble det frivillig å bokføre i kotogruppe 52 Fordel i arbeidsforhold. Dersom virksomhetene ikke velger å benytte kotogruppe 52, forutsettes det at spesifisering av lønnsopplysningspliktige ytelser kan utarbeides fra lønssystemet, jf. bestemmelsene pkt. 4.4.3 bokstav g.

Kontogruppe 53 Annen oppgavepliktig godtgjørelse

Opplysningspliktige ytelser til styrer, råd og utvalg føres på konto 530–531.

Opplysningspliktige honorarer føres på konto 533 eller 534 og omfatter opplysningspliktige utbetalinger og naturalytelser til blant annet eksamensvakter, sensorer og liknende. Eventuelle opplysningspliktige utbetalinger og naturalytelser til selvstendig næringsdrivende utgiftsføres også på konto 533 eller 534. Dersom opplysningspliktig honorarer er knyttet til utgifter som viderefaktureres i forbindelse med virksomhetens vare- og tjenesteproduksjon skal dette utgiftsføres i kontoklasse 4.

Konto 536 Virkemidler ved omstilling i staten (lønnsinnberettet av virksomheten) skal benyttes når virksomheten har utgifter til tiltak som er definert i særavtaler om bruk av virkemidler ved omstilling i staten i punkt 9.22 i Statens personalhåndbok.

Konto 539 Annen oppgavepliktig godtgjørelse benyttes til opplysningspliktige ytelser som ikke passer inn under noen av de andre kontoene i kontogruppe 50–53. Dette gjelder for eksempel utgiftsgodtgjørelser for telefon og avis der arbeidstaker er abonnent eller utgifter til flytting for arbeidstaker når utgiftene til flytting lønnsinnberettes av virksomheten.

Kontogruppe 54 Arbeidsgiveravgift, pensjonspremie o.l.

På konto 540 utgiftsføres arbeidsgiveravgift av innberettede ytelser med motpost (kreditering) på underkonto 1986 Arbeidsgiveravgift som kobles til kapittel/post 5700.72. Ekstra arbeidsgiveravgift på 5 prosent for lønnsinntekter over 850 000 kroner skal også føres på konto 540.

Konto 542 Pensjonspremie til SPK (virksomheter som betaler pensjonspremie) benyttes av virksomheter som betaler pensjonspremie til Statens pensjonskasse (SPK). På denne kontoen bokføres arbeidsgiverandelen av pensjonspremien. For mer informasjon om pensjonsordningene omfattet av rundskriv R-118, se omtalen under kontogruppe 28 (konto 281 og 282).

Konto 544 skal benyttes til utgiftsføring av pensjonspremie for pensjonsordninger utenfor SPK dersom virksomheten har dette. Svært få statlige virksomheter har slike ordninger.

Konto 546, 547 og 548 skal kun benyttes av SPK. Her føres inntekter og utgifter knyttet til de pensjons- og forsikringsordningene SPK forvalter når disse er bevilget på SPK sine egne kapitler og poster. I kolonnen Eksempler på kobling mot post i statens kontoplan vises det til kapittel 0612, post 01 som vedrører pensjonsordningene og som utgjør hoveddelen av utgiftene på disse kontoene.

Virksomheter som betaler finansskatt skal bokføre denne på konto 549 Finansskatt på lønn med rapportering til statsregnskapet på relevant utgiftskapittel. Motposten er konto 1988 Finansskatt på lønn med rapportering til statsregnskapet på kapittel 5502, post 70.

Kontogruppe 55 Annen godtgjørelse

Kontogruppe 55 benyttes til godtgjørelser som ikke skal lønnsinnberettes av virksomheten.

På konto 550 føres annen utgiftsgodtgjørelse til ansatte. Denne kontoen benyttes ikke til utgiftsgodtgjørelser i tilknytning til reisevirksomhet, se kontogruppe 71. Konto 550 benyttes også for virksomhet der en ansatt hospiterer, og der avgivende virksomhet betaler lønn som normalt til arbeidstaker og lønnsinnberetter dette, og deretter krever lønnsutgiftene tilbake fra virksomheten der den ansatte hospiterer. For avgivende virksomhets regnskapsføring knyttet til samme forhold, se beskrivelse under konto 589.

Godtgjørelse til innkalte, klienter og innsatte med mer som ikke er trekk- og opplysningspliktig føres på konto 553–555.

Konto 557 Ventelønn (lønnsinnberettet av andre enn virksomheten) skal benyttes av virksomheten til utgiftsføring av ventelønn der NAV lønnsinnberetter den enkelte mottaker og fakturerer virksomheten. Utgifter til ventelønn som lønnsinnberettes av virksomheten skal føres i kontogruppe 50 Lønn faste stillinger.

Kontogruppe 57 Offentlige tilskudd vedrørende arbeidskraft

I denne kontogruppen krediteres lærlingtilskudd, tilskudd til arbeidsmarkedstiltak, tilretteleggingstilskudd og andre offentlige tilskudd i tilknytning til egen arbeidskraft. Denne type tilskudd rapporteres til statsregnskapet som en utgiftsreduksjon og kobles mot den opprinnelige statskonto for utgiften (virksomhetens utgiftskapittel og post for driftsutgifter innenfor postgruppen 01–29).

Kontogruppe 58 Offentlige refusjoner vedrørende arbeidskraft

På konto 580 krediteres refusjon av sykepenger. På konto 581 krediteres refusjon av foreldrepenger. Denne type refusjoner rapporteres til statsregnskapet som en utgiftsreduksjon og kobles mot den opprinnelige statskonto for utgiften (virksomhetens utgiftskapittel og post for driftsutgifter innenfor postgruppen 01–29).

Konto 589 Annen refusjon vedrørende arbeidskraft gjelder også andre refusjoner enn offentlige refusjoner. Kontoen benyttes blant annet til refusjon av utgifter til lønn for ansatte som hospiterer i en annen virksomhet. Dette gjelder i de tilfeller der virksomheten som låner ut en ansatt betaler lønn som normalt til den ansatte, og krever lønnsutgiftene tilbake fra virksomheten der den ansatte hospiterer. For regnskapsføring hos virksomhet der den ansatte hospiterer, se beskrivelse under konto 550.

Kontogruppe 59 Annen personalkostnad

I denne kontogruppen utgiftsføres andre personalrelaterte utgifter som gaver til ansatte, gruppelivsforsikring, yrkesskadepremie, samt ulike velferdstiltak.

På konto 591 føres utgifter til kantinetilskudd i form av tilskudd per ansatt. På denne kontoen føres også kjøp av kaffe, te og liknende til virksomhetens lokaler. Leie og kjøp av kaffeautomater og liknende føres i henholdsvis kontogruppe 64 og 65 (eventuelt kontogruppe 49). Dersom virksomheten selv står for kantinedrift føres kjøp og salg av mat i kontoklasse 4 Varekostnad og kontoklasse 3 Salgs- og driftsinntekt.

Utgifter til gruppelivsforsikring føres på konto 592. Virksomheter som ikke betaler gruppelivsforsikring selv, krediterer underkonto 1985. Underkonto 1985 kobles til kapittel/post 5309.29 ved rapportering til statsregnskapet.

På konto 596 føres utgifter til velferdstiltak. I de tilfeller der de ansatte dekker en del av utgiftene til ulike tilstelninger som for eksempel julebord (egenandel), føres slike refusjoner som en utgiftsreduksjon på aktuell konto, for eksempel på konto 596. Det kan være hensiktsmessig å opprette egne underkontoer (firesiffernivå) slik at egenandelene kommer tydelig frem i kontospesifikasjonen.

På konto 599 Annen personalkostnad føres øvrige personalutgifter. Utgifter vedrørende utbetaling av erstatning til ansatte jf. [kapittel 4 Forsikrings- og erstatningsordninger i staten i Statens personalhåndbok](#) føres her.

Kontoklasse 6 Annen driftskostnad

Kontogruppe 61 Frakt og transport vedrørende salg og utdeling

Frakt, transportutgifter og forsikring i tilknytning til utsendelse av varer for salg føres på konto 610. Eventuelle toll- og spedisjonsutgifter ved utsendelse av varer føres på konto 611. Frakt, transport, m.m. knyttet til driftsmateriell som gis eller lånes ut vederlagsfritt eller selges til sterkt reduserte priser som en del av den offentlige tjenesteytingen føres på konto 614.

Merk at det er egne kontoer i kontogruppe 40 og 43 som bør benyttes for utgiftsføring av frakt, toll og spedisjon knyttet til varekjøp.

Kontogruppe 62 Energi, brensel og vann vedrørende produksjon

I denne kontogruppen føres utgifter til energi, brensel og lignende vedrørende vareproduksjon. Utgifter til belysning og oppvarming av kontorlokaler og administrasjonsbygg føres i kontogruppe 63.

Kontogruppe 63 Kostnader lokaler

Leie av lokaler fra Statsbygg (husleieordningen i staten) føres på konto 631. Leie av lokaler fra andre føres på konto 630. Leie av parkeringsplasser føres også på disse kontoene. Det kan være hensiktsmessig å opprette egen underkonto (firesiffernivå) for å skille mellom leie av lokaler og leie av parkeringsplasser i kontospesifikasjonen.

På konto 632 Renovasjon, vann, avløp o.l. føres blant annet kommunale avgifter til dette formålet. Utgifter til strøm føres på konto 634 Lys, varme.

Kjøp av renholdstjenester, rengjøringsmidler, vakt hold og vaktmestertjenester føres på konto 636. Andre utgifter vedrørende lokaler som benyttes i virksomhetens drift, men som ikke passer inn under andre kontoer i kontogruppe 63, føres på konto 639 Annen kostnad lokaler.

Utgifter knyttet til lokaler skal i størst mulig grad fordeles i kontogruppe 63, men fellesutgifter som ikke kan fordeles ut på konto 632, 634 eller 636 skal føres på konto 630 eller 631.

Statsbygg fakturerer periodisk vedlikehold sammen med ordinære leieutgifter. For de virksomheter som leier lokaler av Statsbygg, anses dette som en del av husleien, og det skal derfor bokføres på konto 631. Dersom andre utleiere har samme praksis som Statsbygg skal samme vurdering legges til grunn og periodisk vedlikehold bokføres på konto 630. Utgifter knyttet til reparasjon og vedlikehold av leide lokaler utover dette skal føres på konto 663 Reparasjon og vedlikehold leide lokaler.

Kontogruppe 64 Leie maskiner, inventar o.l.

I denne kontogruppen føres leie av maskiner, inventar, transportmidler, datasystemer herunder årlige programvarelisenser og årlig avgift for domenenavn og liknende, og datamaskiner og lignende.

Utgifter til leie av bil som ikke refunderes på reiseregning føres på konto 645 Leie av biler. Utgifter og utlegg til leie av bil som virksomhetens ansatte får refundert på reiseregning føres i kontogruppe 71 Kostnad og godtgjørelse for reise, diett, bil o.l. Av praktiske hensyn kan utgiften til drivstoff føres på samme konto som leie av bilen ved korttidsleie når dette er spesifisert på samme faktura. Utgiften til drivstoff bør derimot føres på separat konto (konto 700 Drivstoff) når bilen leies over en lengre periode og beløpet er vesentlig. Månedsløst knyttet til leasing av biler skal utgiftsføres på konto 645. Renteutgifter ved leasing av biler kan også føres på konto 645.

Leie av maskiner utgiftsføres i kontogruppe 64, mens tilhørende serviceavtaler knyttet til maskinen skal utgiftsføres i kontogruppe 67 Kjøp av konsulenttenester og andre fremmede tenester. Dersom det er vanskelig å skille på utgifter til leie av en maskin og utgifter til tilhørende serviceavtale, kan både leieutgiften og utgifter til serviceavtalen føres i kontogruppe 64.

Leie av postboks føres på konto 649 Annen leiekostnad.

Kontogruppe 65 Verktøy, inventar og driftsmaterialer som ikke skal føres i kontogruppe 10–12 eller 47–49

I denne kontogruppen utgiftsføres blant annet anskaffelse av maskiner, verktøy, programvare, inventar, datamaskiner, mobiltelefoner, nettbrett, servere og kontormaskiner m.m. med anskaffelseskost lavere enn 50 000 kroner og/eller utnyttbar levetid på under 3 år. Et eventuelt miljøgebyr anses som en del av utgiften og skal derfor utgiftsføres på samme konto som den innkjøpte gjenstanden. Enkeltstående anskaffelser (kjøp) med kostpris på mer enn 50 000 kroner og med utnyttbar levetid på 3 år eller mer skal som hovedregel utgiftsføres i kontogruppe 47 til 49.

Inventar og datamaskiner med tilhørende skjerm med utnyttbar levetid på 3 år eller mer bør utgiftsføres på henholdsvis konto 495 og 498 selv om den enkelte anskaffelsen har en lavere verdi enn 50 000 kroner, se kontogruppe 49.

I og med at kontogruppe 43 kun skal benyttes til utgiftsføring av varer og tenester som er innkjøpt for videresalg, skal driftsmateriale som benyttes i eller utgjør en integrert del av virksomhetens offentlige tjenesteyting utgiftsføres i kontoklasse 6 og 7. På konto 658–659 føres annet driftsmateriale som ikke faller inn under andre kontoer i kontoklasse 6 og 7. Konto 658–659 Annet driftsmateriale er en “sekkepost” for blant annet driftsmateriale som benyttes i eller utgjør en integrert del av virksomhetens offentlige tjenesteyting. Eksempler på dette er vaksiner eller liknende som kjøpes inn for å gis bort vederlagsfritt, og kjøp av mat og klær til barn i barnevernsinstitusjoner eller liknende. Utgifter til tenester for klienter, for eksempel medisinsk behandling, frisørbesøk og hobby- og fritidsaktiviteter, skal føres på konto 678-679 Kjøp av andre fremmede tenester.

Kontogruppe 66 Reparasjon og vedlikehold

Her føres utgifter til reparasjon og vedlikehold av større anleggsmidler som bygninger, infrastruktureiendeler, maskiner og anlegg, og skip, rigger og fly. Kontogruppen omfatter løpende vedlikehold som ikke innebærer varig forbedring eller økt funksjonalitet, som for eksempel mindre malings-, elektriker- og rørleggerarbeid.

Det skilles mellom reparasjon og vedlikehold av egne bygninger (konto 660–662) og reparasjon og vedlikehold av leide lokaler (konto 663). Statsbygg fakturerer periodisk vedlikehold sammen med ordinære leieutgifter. For de virksomheter som leier lokaler hos Statsbygg, anses dette som en del av husleien, og det skal derfor bokføres på konto 631. Dersom andre utleiere har samme praksis

som Statsbygg skal samme vurdering legges til grunn og periodisk vedlikehold bokføres på konto 630. Øvrig vedlikehold av leide lokaler skal føres på konto 663.

Reparasjon av kontormaskiner, datamaskiner og annet IKT-utstyr føres også i denne kontogruppen.

Vedlikehold av transportmidler føres i kontogruppe 70.

Enkeltanskaffelser til oppgradering av egne eiendeler med en anskaffelsesverdi på mer enn 50 000 kroner som gir en varig forbedring eller økt funksjonalitet, bør utgiftsføres i kontogruppe 47 til 49.

Kontogruppe 67 Kjøp av konsulenttjenester og andre fremmede tjenester

Kjøp av konsulenttjenester defineres på følgende måte i standard kontoplan:

En konsulent er en ekstern (fysisk eller juridisk) person med spesialkompetanse som for en tidsavgrenset periode engasjeres av virksomheten for å utføre en konkret definert oppgave.

Kjøp av konsulenttjenester jf. definisjonen som ikke utgiftsføres i kontogruppe 43 Forbruk av innkjøpte varer og tjenester eller 45 Fremmedytelse og underentreprise, skal bokføres på konto 670–673.

Kjøp av tilleggskapasitet for en tidsavgrenset periode som krever spesialkompetanse for å utføre en konkret definert oppgave, skal også føres på konto 670–673. Kjøp av tilleggskapasitet som ikke krever spesialkompetanse skal føres på konto 674 Innleie av vikarer.

Kjøp av konsulenttjenester (konto 670 til 673)

Konto 670 Konsulenttjenester innen økonomi, revisjon og juss

Konto 670 benyttes til kjøp av rådgivningstjenester innen økonomi og revisjon, samt kjøp av juridisk bistand. Eventuelt honorarer til revisor for særattestasjoner føres også på konto 670. Dersom virksomheten kjøper lønns- og regnskapstjenester føres dette på konto 676. Ved innleie av person fra konsulentfirma som fungerer som vikarer føres dette på konto 674.

Konto 671 Konsulenttjenester til utvikling av programvare, IKT-løsninger mv.

For kjøp av tjenester til programvare og IKT-løsninger skilles det mellom tjenester til utvikling som føres på konto 671 og tjenester til løpende drift som føres på konto 675. Løpende serviceavtaler for programvare og IKT-løsninger utgiftsføres på konto 675.

Ved behandling av utgifter som det er vanskelig å vurdere om skal utgiftsføres på konto 671 eller 675, så skal aktiviteter som tilfører økt verdi eller økt funksjonalitet i løsninger føres på konto 671. Eksempler på dette er endringer i eksisterende løsninger, løpende forbedringer og nyutvikling.

Konto 672 Konsulenttjenester til organisasjonsutvikling, kommunikasjonsrådgivning, mv.

Konto 672 benyttes til kjøp av rådgivningstjenester til organisasjonsutvikling, rekruttering og lignende. Konsulenttjenester knyttet til ledelsesutvikling skal føres på konto 672. Denne kontoen inneholder også kjøp av tjenester knyttet til kommunikasjons- og informasjonsrådgivning. I tillegg skal kjøp av tjenester til design, visuell profil og lignende føres på konto 672. Utgifter til språkvask hvor innleid personell utvikler eller tolker et budskap skal også føres på konto 672. Utgifter til språkvask som for eksempel forenkling av tekster, renskrivning etc. føres også på konto 678-679, se informasjon i punkt om konto 678 og 679.

Konto 673 Andre konsulenttjenester

På denne kontoen føres kjøp av konsulenttjenester som ikke faller inn under noen av kontoene 670–672. Dette kan for eksempel være kjøp av bistand til utredninger, samfunnsøkonomiske analyser, evalueringer og andre utviklingsoppgaver. I tillegg skal konsulenttjenester i forbindelse med forprosjekter og prosjektledelse føres på konto 673. Innleid personell som utfører oppgaver som erstatter virksomhetens egne ansatte skal utgiftsføres på konto 674.

Kjøp av andre fremmede tjenester (konto 674 til 679)

Konto 674 Innleie av vikarer

Innleie av vikarer er en midlertidig erstatning for bruk av faste eller midlertidige ansatte. En vikar utfører arbeidsoppgaver som normalt utføres av virksomhetens egne ansatte. Innleie av vikarer føres på denne kontoen uavhengig av om vikaren kommer fra vikarbyrå eller fra konsulentfirma. Kjøp av tilleggskapasitet som ikke krever spesialkompetanse, ref. definisjonen av konsulenttjenester ovenfor, skal føres på denne kontoen. Utgifter til lønn til hospitanter føres i kontoklasse 5.

Konto 675 Kjøp av tjenester til løpende driftsoppgaver, IKT

Denne kontoen gjelder kjøp av tjenester til løpende drift knyttet til IKT. Løpende serviceavtaler for programvare og IKT-løsninger utgiftsføres på konto 675. Dersom virksomheten har satt ut sin IKT-funksjon føres utgiftene knyttet til dette på denne kontoen. Utsending av SMS-varslinger vurderes til å være en tjeneste, og utgifter ved kjøp av denne tjenesten skal derfor føres på konto 675.

Konto 676 Kjøp av lønns- og regnskaps tjenester

Denne kontoen skal benyttes til kjøp av ordinære lønns- og regnskapsførertjenester som virksomheten forutsettes å måtte ivareta i sin ordinære drift, enten i egen regi eller ved kjøp fra eksterne tjenesteleverandører. Lisenskostnader for lønns- og regnskapskunder av DFØ føres på denne kontoen.

Konto 678 Kjøp av andre fremmede tjenester og konto 679 Kjøp av andre fremmede tjenester, fortsettelse

Konto 678–679 Kjøp av andre fremmede tjenester benyttes til utgiftsføring av innkjøpte tjenester som benyttes i eller utgjør en integrert del av virksomhetens offentlige tjenesteyting som ikke faller inn under andre kontoer i kontoklasse 6 og 7. Ved vurdering av om en utgift skal føres på 673 eller 678–679 må virksomhetene støtte seg på definisjonen av konsulenttjenester som vist ovenfor. Kjøp av andre konsulenttjenester føres på konto 673. Kjøp av andre fremmede tjenester som ikke omfattes av definisjonen føres på konto 678–679. Eksempler på dette er kjøp av barnevernsplasser, plasser i og kjøp av tjenester til drift av asylmottak, fengselsplasser, tolketjenester, straffesaksutgifter, tjenester til fri rettshjelp, miljøovervåking. Andre eksempler er kjøp av teknisk bistand til gjennomføring av digitale kurs, for eksempel utgifter til videoproduksjon, streaming og teksting. Utgifter til språkvask som for eksempel forenkling av tekster, renskrivning etc. føres også på konto 678-679. Utgifter til språkvask som gjelder utvikling eller tolkning av tekster skal føres på konto 672. Videre skal utgifter til tjenester for klienter, slik som medisinsk behandling, frisørbesøk og hobby- og fritidsaktiviteter, også føres på konto 678–679.

Kontogruppe 68 Kontorrekvisita, bøker, møter og kurs

På konto 680 føres utgifter til kontorrekvisita. Utgifter til trykksaker føres på konto 682, også når disse er digitale. Utgifter til annonser og kunngjøringer, blant annet stillingsannonser, føres på konto 683. Annonsering i sosiale medier utgiftsføres i kontogruppe 73 Salg, reklame og representasjon.

Innkjøp av aviser, tidsskrifter, bøker o.l. føres på konto 684, også når disse kun er gjort digitalt tilgjengelig. Elektroniske oppslagsverk føres også på denne kontoen. Innkjøp av aviser, bøker, tidsskrifter og lignende til fagbiblioteker og publikumsbiblioteker føres på konto 685.

Konto 686 Møter benyttes til møteutgifter som ikke passer naturlig inn i konto 687 eller konto 688. Alle utgifter til kompetanseheving av egne ansatte skal føres på konto 687 Kurs og seminarer for egne ansatte. Her føres deltakeravgift på eksterne kurs og utgifter til arrangering av interne kurs og seminarer der formålet er kompetanseheving av egne ansatte. Reiseutgifter som faktureres direkte til virksomheten som er knyttet til kurs og seminarer hvor formålet er kompetanseheving av egne ansatte føres på konto 687. Reiseutgifter som faktureres direkte til virksomheten som ikke er knyttet til kompetansehevende tiltak for egne ansatte føres i kontogruppe 71 Kostnad og godtgjørelse for reise, diett, bil o.l. Eventuelle reiseutgifter for egne ansatte som skal refunderes av virksomheten etter reiseregning føres i kontogruppe 71. Konsulentbistand knyttet til ledelsesutvikling føres på konto 672 Konsulenttjenester til organisasjonsutvikling, kommunikasjonsrådgivning, mv.

Virksomheter som har kurs og seminarer for eksterne deltakere fører utgifter knyttet til dette på konto 688. På konto 689 Annen kontorkostnad føres utgifter som ikke naturlig faller inn under noen av de andre kontoene i kontogruppe 68.

Kontogruppe 69 Telefon, porto o.l.

Konto 690 Telefoni og datakommunikasjon, samband, internett omfatter utgifter til leie av nett, linjer og lignende ved bruk av disse kommunikasjonsmidlene.

Kjøp av telefoner, programvare og lignende utgiftsføres i kontogruppe 65.

Utsending av SMS-varslinger vurderes til å være en tjeneste, og utgifter ved kjøp av denne tjenesten skal derfor føres på konto 675.

Kontoklasse 7 Annen driftskostnad, fortsettelse

Kontogruppe 70 Kostnad transportmidler

Kontogruppen benyttes til alle utgifter vedrørende drift og vedlikehold av transportmidler. På konto 704 føres eventuelle forsikringspremier ved forsikring av transportmidler. Statlige virksomheter kjøper i liten grad forsikringer, da staten som hovedregel er selvassurandør.

Kontogruppe 71 Kostnad og godtgjørelse for reise, diett, bil o.l.

Her utgiftsføres billetter og ulike reisegodtgjørelser til egne ansatte. I noen tilfeller føres også reisekostnader for personer som ikke er ansatt i virksomheten i denne kontogruppen, se omtale nedenfor.

Utgifter i kontogruppe 71 gjelder også godtgjørelse utover satsene i statens reiseregulativ som skal være med i grunnlaget for forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift. Så lenge opplysningspliktige beløp spesifiseres ved koder i lønns- og økonomisystemet stilles det ikke krav til såkalte "rene kontoer" for denne type ytelser. Standard kontoplan skiller derfor ikke mellom opplysningspliktige og ikke opplysningspliktige utgifter til reise og diett på tresiffernivå (obligatorisk nivå). Virksomhetene kan innarbeide et slikt skille på underkontonivå dersom de finner det hensiktsmessig.

Utgifter og utlegg til leie av bil, kost og losji som virksomhetens ansatte får refundert på reiseregning føres i kontogruppe 71. Utgifter til kost og losji som ikke refunderes på reiseregning

bør føres på relevant utgiftskonto. Utgifter til korttidsleie av bil og andre transportmidler som ikke er knyttet til tjenestereiser, føres på konto 645 Leie av biler.

Dersom en statlig virksomhet er ansvarlig for å lønnsinnberette utgifter til reise for eksterne som leies inn skal disse reiseutgiftene også føres i kontogruppe 71.

Utgifter til honorarer som inneholder dekning av reiseutgifter i henhold til statens reiseregulativ kan føres på konto 533-534 Honorarer. Dersom det gjelder reiseutgifter knyttet til kjøp av konsulenttjenester og andre fremmede tjenester som føres i kontogruppe 67, skal også tilhørende reiseutgifter føres i kontogruppe 67.

På konto 710 Bilgodtgjørelse føres kilometergodtgjørelse ved bruk av egen bil, motorsykkel m.m.

Utgifter til flybilletter, andre billetter, hotellovernattinger og annen overnatting føres på konto 713–714 Reisekostnad. Dette gjelder både når virksomheten mottar faktura og ved refusjon av utlegg. I tillegg føres reisekostnader knyttet til bil på denne kontoen, for eksempel leie av bil, parkeringsavgift, bomavgift etc.

Konto 715 Diettkostnad benyttes ved diett og kostgodtgjørelse til egne ansatte for reiser i inn- og utland. På konto 719 Annen kostnadsgodtgjørelse føres andre utgifter relatert til reisen, for eksempel kredittkortavgift for ansatte i forbindelse med bestilling av reisen.

Kontogruppe 73 Salg, reklame og representasjon

Denne kontogruppen benyttes til føring av salgs-, reklame- og representasjonsutgifter. Markedsføringsaktiviteter utgiftsføres på konto 732 Reklame- og markedsføringskostnader. Annonsering og kampanjer i sosiale medier for å nå ulike målgrupper på ulike digitale plattformer skal også føres her.

Kontogruppe 74 Kontingent og gave

I denne kontogruppen utgiftsføres kontingenter og gaver. På konto 740 Kontingent føres både kontingenter for organisasjoner virksomheten er medlem av og ansattes medlemskap i faglige organisasjoner som virksomheten dekker. Kontingenter som kjennetegnes ved at de bærer preg av at Norge som nasjon støtter opp under og bidrar til å finansiere et internasjonalt samarbeid skal føres på konto 878. Medlemskapet er ikke begrunnet ved at Norge eller vedkommende departement eller virksomhet skal få noe konkret tilbake. Hvis kontingenten derimot har en verdi for den som betaler i form av for eksempel bistand i gitte situasjoner bør den bokføres på konto 740 Kontingent.

På konto 741 føres gaver gitt til andre enn ansatte i virksomheten. Gaver til ansatte føres på konto 590.

Kontogruppe 75 Forsikringspremie, garanti og service

I denne kontogruppen føres garanti- og serviceutgifter og eventuelle forsikringspremier. Forsikringspremier vedrørende registrerte kjøretøy føres i kontogruppe 70. Forsikringspremie vedrørende ansatte føres i kontogruppe 59. Statlige virksomheter kjøper i liten grad forsikringer, da staten som hovedregel er selvassurandør.

Kontogruppe 76 Lisenser og patenter

I denne kontogruppen føres blant annet utgifter i forbindelse med registrering av egne patenter og varemerker.

Konto 760 Lisensavgift og royalties (ikke programvarelisenser, jf. 642) omfatter løpende utgifter (for eksempel årlige utbetalinger) til lisenser og royalties i forbindelse med egen produksjon og salg. Dette kan for eksempel være kjøp av rettigheter til bruk av bilder og musikk.

Kontogruppe 77 Annen kostnad

I denne kontogruppen føres blant annet utgifter til styremøter, eiendoms- og festeavgifter, utgifter til kontohold og transaksjonskostnader og bank- og kortgebyrer. Purregebyr er en driftsutgift og føres på konto 779 Annen kostnad, eller på samme artskonto som purregebyret vedrører når det er hensiktsmessig. Tilleggsavgifter og inkassosalær kan/skal behandles på samme måte som purregebyr ved at det enten føres på konto 779, eller når det er hensiktsmessig, på samme artskonto som tilleggsavgiften eller inkassosalæret naturlig hører inn under. Denne kontogruppen brukes også til mindre utgifter som ikke naturlig passer inn i andre kontogrupeer slik som for eksempel kjøp av utskrifter fra Brønnøysundregistrene.

Kontogruppe 78 Tap o.l.

Konstaterte tap på fordringer utgiftsføres på konto 783. Utgiftsføring av tap på fordringer skal ikke rapporteres til statsregnskapet.

Innkomet på tidligere nedskrevne fordringer, som er utgiftsført som konstaterte tap på konto 783, krediteres konto 782 når disse rapporteres til statsregnskapet på inntektskapittel og post 01–29. Innkommet på tidligere nedskrevne fordringer som rapporteres til statsregnskapet på statskonto (kapittel/post) 5309.29 bokføres på konto 848 Tilfeldige og andre inntekter.

Utgifter vedrørende tap av egne eiendeler som følge av at staten er selvassurandør og som rapporteres til statsregnskapet på post 01–29, skal bokføres på den artskonto utgiften naturlig hører inn under.

Utgifter som rapporteres til statsregnskapet på post 70–89 skal som hovedregel føres i kontogruppe 87 Tilskuddsforvaltning og stønader fra staten til andre.

Dersom en statlig virksomhet pådrar seg et erstatningsansvar etter alminnelige erstatningsregler, føres erstatningsutbetalingene på konto 787 Erstatninger. Utgifter til erstatninger som virksomhetene kan rapportere på kapittel 471 Statens erstatningsansvar og Stortingets rettfærdsvederlagsordning, post 71 Erstatningsansvar m.m. og 72 Erstatning i anledning av straffeforfølgning, er eksempler på utgifter som kan bokføres på konto 787. I tilfeller hvor en statlig virksomhet administrerer og utbetaler erstatninger på vegne av andre statlige virksomheter, skal dette føres som tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten i kontogruppe 85–87.

Kontoklasse 8 Finansposter, overføringer, periodens resultat og avregninger

Kontogruppe 80 Finansinntekt

Finansinntekter som rapporteres til statsregnskapet på inntektskapittel og post 01–29 bokføres i kontogruppe 80. Finansinntekter som rapporteres til statsregnskapet på post 70–89 skal som hovedregel bokføres i kontogruppe 84.

På konto 800 føres inntekter fra eierandeler i selskap m.m. for eksempel aksjeutbytte. På konto 802 skal bruttobudsjetterte virksomheter føre salgssum ved realisasjon av verdipapirer.

Eksempel – Salg av aksjer

Nedenfor viser vi et bokføringseksempel for salg av aksjer slik virksomheten skal bokføre dette på artskontoer og med eksempel på kobling mot statskonto. I eksempelet nedenfor har virksomheten kjøpt aksjer for 120 kroner. Aksjene selges for 100 kroner som gir et tap på 20 kroner på salgstidspunktet.

	Føring	Konto	Kontonavn	Beløp i kontospesifikasjonen	Rapportering til statsregnskapet
1	Debet	193	Bankinnskudd - for oppgjørskonto og arbeidskonto - inn (bruttobudsjetterte virksomheter)	100	Rapporteres på konsernkonto innbetalinger i 60-serien
1	Kredit	802	Salgssum ved realisasjon av verdipapirer (bruttobudsjetterte virksomheter)	-100	Rapporteres på inntektskapittel og post 96
2	Debet	802	Salgssum ved realisasjon av verdipapirer (bruttobudsjetterte virksomheter)	100	Rapporteres ikke
2	Debet	819*	Annen finanskostnad	20	Rapporteres ikke
2	Kredit	135	Investeringer i aksjer og andeler - kostpris	-120	Rapporteres til kapitalregnskapet ved årsavslutningen

* Konto 809 Annen finansinntekt benyttes fremfor 819 Annen finanskostnad ved en eventuell gevinst.

På konto 805 føres renteinntekter og forsinkelsesrenter (morarenter). Purregebyr er en driftsinntekt og skal føres på konto 367 eller på samme artskonto som purregebyret vedrører når det er hensiktsmessig.

Valutakursgevinst (agio) føres på konto 806 Valutagevinst (agio). Av praktiske årsaker kan valutagevinster knyttet til varekjøp og ordinære driftsutgifter bokføres på samme artskonto som varekjøpet og driftsutgiftene.

Vi gjør også oppmerksom på at i henhold til rundskriv R-101 Statens kontoplan for statsbudsjettet og statsregnskapet, skal valutakursgevinst (agio) som hovedregel føres på den posten som den underliggende transaksjonen er ført på, med mindre Stortinget har gitt fullmakt til å føre på særskilt budsjettkapittel og post.

Dersom virksomheten har en koordinatorfunksjon i et prosjekt i regi av EU og oppbevarer EU-midler på valutakonto, skal valutakursdifferansen bokføres mot en avsetningskonto i kontogruppe 29.

Konto 809 Annen finansinntekt benyttes blant annet til gevinst ved realisasjon av verdipapirer.

Kontogruppe 81 Finanskostnad

Renteutgifter inkludert forsinkelsesrenter (morarenter) føres på konto 815. Purregebyr er en driftsutgift og skal føres på konto 779 eller på samme artskonto som purregebyret vedrører når det er hensiktsmessig. Tilleggsavgifter og inkassosalær skal behandles på samme måte som purregebyr

ved at det enten føres på konto 779, eller på samme artskonto som tilleggsavgiften eller inkassosalæret naturlig hører inn under.

Valutakurstap føres som hovedregel på konto 816 Valutatap (disagio). Av praktiske årsaker kan valutakurstap knyttet til varekjøp og ordinære driftsutgifter bokføres på samme artskonto som varekjøpet og driftsutgiftene.

Vi gjør også oppmerksom på at i henhold til rundskriv R-101 Statens kontoplan for statsbudsjettet og statsregnskapet skal valutakurstap (disagio) som hovedregel føres på den posten som den underliggende transaksjonen er ført på, med mindre Stortinget har gitt fullmakt til å føre på særskilt budsjettkapittel og post.

Dersom virksomheten har en koordinatorfunksjon i et prosjekt i regi av EU og oppbevarer EU-midler på valutakonto, skal valutakursdifferansen bokføres mot en avsetningskonto i kontogruppe 29.

Konto 819 Annen finanskostnad benyttes blant annet til tap ved realisasjon av verdipapirer.

Kontogruppe 82 til 84 – Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

I disse kontogruppene føres innkrevingsvirksomhet og overføringer til statskassen fordelt på tre hovedkategorier med samme inndeling som i statsbudsjettet og statsregnskapet: Kontogruppe 82 Overføring fra andre statlige regnskaper, kontogruppe 83 Overføringer fra kommunenes og fylkeskommunenes forvaltningsbudsjetter og kontogruppe 84 Skatter og avgifter, renteinntekter og utbytte m.m. Henvisning til postene i statsbudsjettet er vist i hjelpekolonnen Eksempler på kobling mot post i statens kontoplan. Bevilgninger knyttet til innkrevingsvirksomhet bevilget på post 50 til 89 skal i utgangspunktet føres i kontogruppe 82 til 84. Inntektsbevilgninger gitt på post 01–29 skal som hovedregel bokføres i kontoklasse 3 Salgs- og driftsinntekt. Det er likevel slik at det er transaksjonens art som er avgjørende for valg av konto etter standard kontoplan. Det vil si at midler som er bevilget på andre poster enn 50 til 89, i enkelte tilfeller kan føres i kontogruppe 82 til 84.

I kontogruppe 82 Overføringer fra andre statlige regnskaper føres tilbakeføringer fra statlige fond, overføringer fra forvaltningsorganer med særskilte fullmakter (nettobudsjetterte virksomheter) og overføringer fra andre statlige regnskaper. På konto 821 Tilbakeføringer fra statlige fond, føres tilbakeføringer fra statlige fond, for overføring til andre. For eksempel tilbakebetaling av bevilgning fra et fond til overordnet departement. Konto 822 Overføringer fra departementer (kun til bruk for statlige fond) skal benyttes i fondsregnskapet for inntektsføring av bevilgning på 50-post til fondet. Konto 827 benyttes til spesielle ordninger etter avtale med DFØ.

I kontogruppe 83 føres overføringer fra kommunenes og fylkeskommunenes forvaltningsbudsjetter. På konto 830 føres overføringer fra kommuner, mens overføringer fra fylkeskommuner føres på konto 831. Et eksempel på slike overføringer er tilbakebetaling av øremerkede tilskudd.

I kontogruppe 84 føres i hovedsak innkrevingsvirksomhet knyttet til statsskatt på formue og inntekt, avgifter på omsetning, produksjon og driftsmidler, avgifter på dokumenter og spill, og andre fiskalavgifter. På konto 840 føres innkreving av skatter. På konto 841 føres kun arbeidsgiveravgift og trygdeavgift som ikke gjelder egne ansatte. Utgifter til arbeidsgiveravgift for egne ansatte føres i kontogruppe 54. På konto 842 føres alle avgifter som virksomheten krever inn og som ikke inngår som driftsinntekt. Slike avgifter kjennetegnes ved at de budsjetteres på kapitlene 5507 til 5590 i statsbudsjettet. Sektoravgifter føres på konto 842. På konto 844 føres gebyrer som ikke inngår som driftsinntekt, herunder garantiprovisjoner.

På konto 845 føres renteinntekter til statskassen. Eksempler på dette er renteinntekter på lån til aksjeselskaper, driftskreditter, verdipapirer og alminnelige fordringer. På konto 845 føres også renteinntekter fra valutakonto som rapporteres til statsregnskapet på kapittel/post 5605.83. På konto 846 føres utbytte fra aksjeselskaper og på innskuddskapital i statsforetak. På konto 847 føres bøter og inndragninger. På konto 847 føres også tvangsmulkt og overtredelsesgebyr. På konto 848 føres tilfeldige inntekter som ikke er budsjettert og som skal inngå i kapittel 5309 Tilfeldige inntekter, post 29 Ymse og andre inntekter som rapporteres på post 70–89 og som ikke passer inn under noen av de andre kontoene i kontogruppe 82–84.

Når en virksomhet bokfører fordringer knyttet til innkrevingsvirksomhet kan en måte å innrette bokføringen på være å debitere alle krav vedrørende innkrevingsvirksomhet på konto 151 med kreditering på relevant konto i kontogruppe 82–84. Som omtalt under konto 151, vil det være reskontrofunksjonalitet knyttet til bruken av konto 151. Dette innebærer at bokført innkrevingsvirksomhet i kontospesifikasjonen i tråd med kontantprinsippet først vil bli rapportert til statsregnskapet når innbetaling av innkrevingsvirksomheten mottas.

Tidligere har det med utgangspunkt i dette veiledningsnotatet ikke vært uvanlig at virksomheter som bokfører fordringer knyttet til innkrevingsvirksomhet har foretatt posteringer ved utarbeidelsen av årsregnskapet med den hensikt å vise innkrevingsvirksomheten etter kontantprinsippet i kontospesifikasjonen. Motposten til debiteringen i kontogruppe 82–84 har vært konto 152. Dette har medført at konto 151–152 *Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten* har vist null i saldo i kontospesifikasjonen. Posteringen er ikke nødvendig for at rapporteringen til statsregnskapet skal skje etter kontantprinsippet. Virkningen av en slik postering er at fordringer vedrørende innkrevingsvirksomhet ikke vil framgå av noten til årsregnskapet om sammenhengen mellom bokført avregning med statskassen og rapportert mellomværende med statskassen, jf. rundskriv R-115. Dette er bakgrunnen for at DFØ ikke anbefaler å videreføre en praksis med slike posteringer.

Eksempel – innkrevingsvirksomhet med bokføring av fordring knyttet til innkrevingsvirksomheten

En virksomhet utsteder krav på vegne av statskassen (innkrevingsvirksomhet) på 150 kroner. På tidspunktet for avleggelse av regnskapet er 100 kroner innbetalt, og det er dette beløpet som rapporteres som inntekt til statsregnskapet på artskonto 842 Avgifter og aktuell statskonto (kapittel og post).

	Forklaring	Føring	Konto	Kontonavn	Beløp
1	Utstedelse av krav	Debet	151	Fordringer vedrørende innkrevingsvirksomhet	150
1		Kredit	842	Avgifter	-150
2	Innbetaling	Debet	193	Bankinnskudd - for oppgjørskonto og arbeidskonto - inn (bruttobudsjetterte virksomheter)	100
2		Kredit	151	Fordringer vedrørende innkrevingsvirksomhet	-100
3	Avregning innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	Debet	849	Avregning kontogruppe 84, føres mot 1997	150
3		Kredit	1997	Innkrevingsvirksomhet (motpost konto 829, 839 og 849)	-150
Kontrollsum					0

Postering 1 og 2 gjøres løpende. I postering 3 avregnes innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten. Denne posteringen kan gjøres samlet ved periodeavslutning. Det følger av standard kontoplan at konto 829, 839 og 849 skal benyttes ved avregning av innkrevingsvirksomhet

og andre overføringer med motpost i konto 1997 Innkrevingsvirksomhet (motpost konto 829, 839 og 849). Som en forenkling kan innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten inngå som en del av virksomhetens ordinære periode- eller årsavslutningspostering på konto 895 Avregning med statskassen mot konto 1999 Avregning - resultatet av periodens aktiviteter. Dersom virksomheten velger en slik forenkling benyttes ikke konto 829, 839 og 849 eller konto 1997.

Etter dette viser de aktuelle kontoene i kontospesifikasjonen følgende beløp:

Konto	Kontonavn	Beløp Sum		Gruppering av kontoer
151	Fordringer vedrørende innkrevingsvirksomhet	50	50	Andre fordringer
193	Bankinnskudd - for oppgjørskonto og arbeidskonto - inn (bruttobudsjetterte virksomheter)	100		
1997	Innkrevingsvirksomhet (motpost konto 829, 839 og 849)	-150	-50	Avregnet med statskassen (bruttobudsjetterte)
842	Avgifter	-150	-150	Inntekter av avgifter og gebyrer direkte til statskassen
849	Avregning kontogruppe 84, føres mot 1997	150	150	Avregning med statskassen innkrevingsvirksomhet

Resultatkontoen 842 Avgifter viser det beløp som virksomheten har utstedt krav på, kroner 150. Av bankkontoen ser vi at det er innbetalt kroner 100. Virksomheten har fordringer knyttet til innkrevingsvirksomhet på kroner 50 som fremkommer på konto 151 Fordringer vedrørende innkrevingsvirksomhet. Innkrevingsvirksomhet er i eksempelet avregnet adskilt fra virksomhetens drift på konto 849 og konto 1997.

Kontogruppe 85 og 87 – Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

I disse kontogruppene føres tilskuddsforvaltning fordelt på to hovedkategorier: Kontogruppe 85 Overføringer til andre statlige regnskaper og kontogruppe 87 Tilskudd og stønader fra staten til andre. Virksomhetene kan ved behov opprette underkontoer innenfor den obligatoriske inndelingen. Henvisning til postene i statsbudsjettet er vist i hjelpekolonnen Eksempler på kobling mot post i statens kontoplan. Bevilgninger knyttet til tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten skal i utgangspunktet bevilges på post 50 til 85 og bokføres i kontogruppe 85 og 87. Dersom virksomheten unntaksvis har fått bevilget midler til tilskuddsforvaltning på post 01–29, skal dette bokføres i kontogruppe 85 og 87 og kobles til post 01–29.

Utgifter til drift og administrasjon av tilskuddsordninger skal som hovedregel bevilges på post 01–29. Dersom en virksomhet unntaksvis har fått tillatelse til å belaste slike administrasjonsutgifter på post 50–85, skal administrasjonsutgiftene bokføres på relevant artskonto og kobles mot post 50–85.

En eventuell tilbakebetaling av tilskuddsmidler innenfor samme regnskapsår som tilskuddet er utbetalt, kan krediteres på samme konto som tilskuddet opprinnelig ble utgiftsført på. Dersom tilbakebetaling av tilskudd skjer i et annet år enn tilskuddet er utbetalt, er hovedregelen at tilbakebetalingen føres på konto 848 Tilfeldige og andre inntekter det året tilbakebetalingen mottas, og rapporteres på kapittel 5309 Tilfeldige inntekter, post 29 Ymse. Unntatt fra denne regelen er tilskuddsbevilgninger som er gitt med stikkordet "kan overføres" eller andre bevilgninger med overføringsadgang. Tilbakebetalinger av beløp kan i slike tilfeller krediteres vedkommende utgiftsbevilgning når tilbakebetalingen skjer i de to påfølgende år, altså i det tidsrom bevilgningen

er overførbar. Dersom det for den enkelte ordning er fastsatt egen inntektspost for slike innbetalinger, skal denne uansett benyttes.

Det er også akseptert at tilbakebetaling av bagatellmessige beløp krediteres vedkommende utgiftspost i det år beløpet blir tilbakebetalt, uansett hvilket år tilbakebetalingen gjelder.

I kontogruppe 85 Overføringer til andre statlige regnskaper føres overføringer til statlige fond (konto 851), til forvaltningsorganer med særskilte fullmakter (nettobudsjetterte virksomheter, konto 853) og til andre statlige regnskaper (konto 855). På konto 851 Overføringer til statlige fond føres også kapitalinnskudd i ordinære statlige fond som i henhold til rundskriv R-101 skal rapporteres på post 95 under avdeling 4. Konto 857 skal benyttes til renteutgifter knyttet til den innenlandske og utenlandske statsgjelden Finansdepartementet har tatt opp (post 88-89 Renteutgifter og valutakurstap). Kontogruppe 85 skiller seg fra kontogruppe 87 ved at den kun benyttes ved overføringer internt i statsforvaltningen, for eksempel ved utbetaling fra et departement til en nettobudsjettert virksomhet, av midler bevilget over postene 50–59 i statsbudsjettet.

Kontogruppe 87 gjelder for alle overføringer i form av tilskudd og stønader til andre. Denne kontogruppen er delt inn i kontoer etter hvilken institusjonell sektor tilskuddsmottaker tilhører. Mottakerne er i kontoplanen gruppert etter åtte sektorer, hvorav sju innenlands og en samlet for utlandet. Grupperingen følger en statistisk standard som benyttes av Statistisk sentralbyrå blant annet ved utarbeidelsen av nasjonalregnskapet, og som bygger på systemer utviklet av FN og EU. Inndelingen av kontoer etter institusjonell sektor innebærer at Finansdepartementet innenfor kontogruppe 87 har valgt et annet inndelingskriterium enn utgiftsart. Inndelingen gir nyttig tilleggsinformasjon om fordelingen av tilskudd og stønader fra staten, som samlet utgjør en betydelig andel av statsbudsjettets utgifter.

Ved regnskapsføring av tilskudd og stønader i kontogruppe 87 er førstehånds mottaker av midlene avgjørende for hva som er riktig valg av konto. Noen ganger er ikke førstehånds mottaker og endelig målgruppe for tilskuddet samme enhet, da er det som hovedregel sektortilhørighet til førstehånds mottaker som er avgjørende. Det gjelder for eksempel ved utbetaling av tilskudd til kommuner og regionale helseforetak, der brukere av tjenester – dvs. husholdningene – er en målgruppe. Dette innebærer at en tilskuddsordning kan være splittet på flere kontoer i kontogruppe 87 selv om målgruppen for tilskuddsordningen er ensartet. I andre tilfeller innebærer det at det ved en tilskuddsordning med en sammensatt målgruppe, likevel skal benyttes bare én konto i kontogruppe 87.

Følgende sektorer er spesifisert i kontogruppe 87:

- kommuner (konto 870):
 - Sektoren omfatter kommunal administrasjon og annen kommunal eller felleskommunal virksomhet med eget særregnskap. Omfatter også vannforsyning, kloakk- og renovasjonsvirksomhet samt kommunal bygge- og anleggsvirksomhet.
- fylkeskommuner (konto 871):
 - Sektoren omfatter fylkeskommunal administrasjon og annen fylkeskommunal virksomhet med eget særregnskap.
- ikke-finansielle foretak (konto 872):
 - Dette er en samling av enheter som hovedsakelig er engasjert i markedsrettet produksjon av varer og ikke-finansielle tjenester. Private ikke-finansielle foretak og næringslivsorganisasjoner inngår i denne sektoren. Videre inngår statens forretningsdrift, statlig eide foretak og kommunale foretak når virksomheten er

- markedsrettet (dvs. at bl.a. de regionale helseforetakene ikke inngår i denne sektoren, se konto 877).
- finansielle foretak (konto 873):
 - Eksempler på finansielle foretak er statlige låneinstitutter (som Husbanken, Statens lånekasse for utdanning, Innovasjon Norge og Garantiinstituttet for eksportkreditt), forretnings- og sparebanker, kredittforetak og forsikringsselskaper.
 - husholdninger (konto 874):
 - Husholdningenes prinsipielle funksjon er å tilby arbeidskraft, konsumere varer og tjenester og utøve næringsvirksomhet. Husholdningene består av personlig næringsdrivende, borettslag, lønnstakere, pensjonister, trygdede, studenter, felleshusholdninger o.a.
 - ideelle organisasjoner (konto 876):
 - Ideelle organisasjoner er egne juridiske og institusjonelle enheter som tilbyr sine tjenester til husholdningene og som er engasjert i ikke-markedsrettet virksomhet. Deres viktigste inntektskilder er overføringer fra offentlig forvaltning, medlemskontingenter og frivillige bidrag fra husholdninger og foretak.
 - statsforvaltningen (konto 877):
 - Omfatter statskassen inklusive folketrygden og andre stats- og trygderegnskaper. Statens forretningsdrift og statlig eide foretak regnes ikke som en del av statsforvaltningen når de driver markedsrettet virksomhet. Et eksempel på ikke-markedsrettede foretak er de regionale helseforetakene, som regnes som del av statsforvaltningen i denne sammenheng.
 - utlandet (konto 878):
 - Denne institusjonelle sektoren omfatter alle utenlandske institusjonelle enheter som foretar transaksjoner med innenlandske institusjonelle enheter.

Opplysninger om institusjonell tilhørighet og sektorkode kan finnes i Enhetsregisteret i Brønnøysund, der virksomhetene ved behov kan undersøke innenlandske mottakeres sektortilhørighet. Dette gjelder med unntak av husholdninger (som ikke er selvstendig næringsdrivende). Oppslag mot registeret kan gjøres via internett (www.brreg.no). Ved å skrive inn navnet på foretaket/selskapet, får en opp nøkkelopplysninger inkl. sektorkode og -navn. Sammenhengen mellom kontoer i kontogruppe 87 og sektorkoder slik de brukes av Statistisk sentralbyrå og i Enhetsregisteret, fremgår nedenfor:

- Kommuner og fylkeskommuner, konto 870 og 871: Sektorkode 6500.
- Ikke-finansielle foretak, konto 872: Sektorkoder som begynner med 1000 og 2000.
- Finansielle foretak, konto 873: Sektorkoder som begynner med 3000, 4000 og 5000.
- Husholdninger, konto 874: Sektorkoder som begynner med 8000.
- Ideelle organisasjoner, konto 876: Sektorkode 7000.
- Statsforvaltningen, konto 877: Sektorkode 6100.
- Utlandet, konto 878: Sektorkode 9000.

Tilskudd til privatpersoner som er trekk- og avgiftspliktig og som går via lønssystemet skal føres på konto 874 Tilskudd til husholdninger. Arbeidsgiveravgiften anses som en del av tilskuddet og føres derfor også i kontogruppe 87 med motpost 1986 Arbeidsgiveravgift. Ved avstemming av arbeidsgiveravgiften må både kontoklasse 5 og kontoklasse 8 hensyntas.

Etter bestemmelsene foreligger det ikke krav om at tilsagn om tilskudd må bokføres. Dette innebærer at det ikke er krav om bokføring av tilskudd før på utbetalingstidspunktet. Etter bestemmelsene punkt 6.3.4 er det imidlertid krav om at tilskuddsforvalter skal ha oversikt over

inngåtte forpliktelser. Dette er bakgrunnen for at noen virksomheter bokfører tilsagn om tilskudd og krav om tilbakebetaling av tilskudd. De benytter altså kontospesifikasjonen og reskontro til å holde oversikt over gjeld knyttet til tilskuddsforvaltning. Dersom en virksomhet velger å bokføre tilsagn om tilskudd og krav om tilbakebetaling av tilskudd er det tidligste tidspunktet for bokføring av henholdsvis forpliktelsen og fordringen vedtakstidspunktet.

Dersom en virksomhet velger å bokføre tilsagn om tilskudd og krav om tilbakebetaling av tilskudd, kan en måte å innrette bokføringen på være å kreditere all gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning på konto 250–251 med debitering på relevant konto i kontogruppe 85 og 87. Som omtalt under kontogruppe 25, vil det være reskontrofunksjonalitet knyttet til bruken av kontogruppe 25. Dette innebærer at det bokførte tilskuddet i kontospesifikasjonen i tråd med kontantprinsippet først vil bli rapportert til statsregnskapet når tilskuddet blir utbetalt eller tilbakebetalingen av tilskuddet mottas.

Tidligere har det med utgangspunkt i dette veiledningsnotatet ikke vært uvanlig at virksomheter som bokfører tilsagn om tilskudd og krav om tilbakebetaling av tilskudd har foretatt posteringer ved utarbeidelsen av årsregnskapet med den hensikt å vise tilskuddsforvaltningen etter kontantprinsippet i kontospesifikasjonen. Motposten til krediteringen i kontogruppe 85 eller 87 har vært konto 255. Dette har medført at kontogruppe 25 *Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten* har vist null i saldo i kontospesifikasjonen. Posteringen er ikke nødvendig for at rapporteringen til statsregnskapet skal skje etter kontantprinsippet. Virkningen av en slik postering er at gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning ikke vil framgå av noten i årsregnskapet om sammenhengen mellom bokført avregning med statskassen og rapportert mellomværende med statskassen, jf. rundskriv R-115. Dette er bakgrunnen for at DFØ ikke anbefaler å videreføre en praksis med slike posteringer.

Eksempel bruttobudsjettert virksomhet – tilskuddsforvaltning bokføres ved utbetaling

En bruttobudsjettert virksomhet har mottatt bevilgning på post 70 til utdeling av tilskudd til andre (tilskuddsforvaltning). Virksomheten har gitt tilsagn om tildeling av tilskudd på 150 kroner. På tidspunktet for avleggelse av regnskapet er 100 kroner utbetalt til tilskuddsmottakere. Virksomheten bokfører tilskuddsforvaltningen først ved utbetaling.

Forklaring		Føring	Konto	Kontonavn	Beløp
1	Utbetaling	Debet	872	Tilskudd til ikke-finansielle foretak	100
1		Kredit	194	Bankinnskudd - for oppgjørskonto og arbeidskonto - ut (bruttobudsjetterte virksomheter)	-100
2	Avregning tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	Debet	1998	Tilskuddsforvaltning (motpost konto 859 og 879)	100
2		Kredit	879	Avregning kontogruppe 87	-100
Kontrollsum					0

Postering 1 gjøres løpende. I postering 2 avregnes tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten. Denne posteringen kan gjøres samlet ved periodeavslutning. Det følger av standard kontoplan at konto 859 og 879 skal benyttes ved avregning av tilskuddsforvaltning og andre overføringer med motpost i konto 1998 Tilskuddsforvaltning (motpost konto 859 og 879). Som en forenkling kan tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten inngå som en del av virksomhetens ordinære periode- eller årsavslutningspostering på konto 895 Avregning med statskassen mot konto 1999 Avregning - resultatet av periodens aktiviteter. Dersom virksomheten velger en slik forenkling benyttes ikke konto 859 og konto 879 eller konto 1998.

Etter dette viser de aktuelle kontoene følgende beløp:

Konto-nummer	Kontonavn	Beløp	Sum	Gruppering av kontoer
194	Bankinnskudd - for oppgjørskonto og arbeidskonto - ut (bruttobudsjetterte virksomheter)	-100	0	Avregnet med statskassen (bruttobudsjetterte)
1998	Tilskuddsforvaltning (motpost konto 859 og 879)	100		
872	Tilskudd til ikke-finansielle foretak	100	100	Utbetalinger av tilskudd til andre
879	Avregning kontogruppe 87	-100	-100	Avregning med statskassen

Resultatkontoen 872 Tilskudd til ikke-finansielle foretak viser det beløp som virksomheten har utbetalt til tilskuddsforvaltning, kroner 100. Av bankkontoen ser vi at det er utbetalt kroner 100. Virksomheter som bokfører tilskuddsforvaltning ved utbetaling, vil ikke vise noen gjeld knyttet til tilskuddsforvaltning. Tilskuddsforvaltningen er i eksempelet avregnet adskilt fra virksomhetens drift på konto 879 og konto 1998.

Eksempel bruttobudsjettert virksomhet – tilskuddsforvaltning med bokføring av tilsagn om tilskudd

En bruttobudsjettert virksomhet har mottatt bevilgning på post 70 til utdeling av tilskudd til andre (tilskuddsforvaltning). Virksomheten har gitt tilsagn om tildeling av tilskudd på 150 kroner. På tidspunktet for avleggelse av regnskapet er 100 kroner utbetalt til tilskuddsmottakere, og det er dette beløpet som rapporteres som inntekt til statsregnskapet på artskonto 872 Tilskudd til ikke-finansielle foretak og aktuell statskonto (kapittel og post).

	Forklaring	Føring	Konto	Kontonavn	Beløp
1	Bokføring av tilsagn om tildeling av tilskudd	Debet	872	Tilskudd til ikke-finansielle foretak	150
1		Kredit	250	Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning	-150
2	Utbetaling	Debet	250	Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning	100
2		Kredit	194	Bankinnskudd - for oppgjørskonto og arbeidskonto - ut (bruttobudsjetterte virksomheter)	-100
3	Avregning tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	Debet	1998	Tilskuddsforvaltning (motpost konto 859 og 879)	150
3		Kredit	879	Avregning kontogruppe 87	-150
Kontrollsum					0

Postering 1 og 2 gjøres løpende. I postering 3 avregnes tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten. Denne posteringen kan gjøres samlet ved periodeavslutning. Det følger av standard kontoplan at konto 859 og 879 skal benyttes ved avregning av tilskuddsforvaltning og andre overføringer med motpost i konto 1998 Tilskuddsforvaltning (motpost konto 859 og 879). Som en forenkling kan tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten inngå som en del av virksomhetens ordinære periode- eller årsavslutningspostering på konto 895 Avregning med statskassen mot konto 1999 Avregning - resultatet av periodens aktiviteter. Dersom virksomheten velger en slik forenkling benyttes ikke konto 859 og konto 879 eller konto 1998.

Etter dette viser de aktuelle kontoene følgende beløp:

Konto- nummer	Kontonavn	Beløp	Sum	Gruppering av kontoer
250	Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning	-50	-50	Annen kortsiktig gjeld
194	Bankinnskudd - for oppgjørskonto og arbeidskonto - ut (bruttobudsjetterte virksomheter)	-100	50	Avregnet med statskassen (bruttobudsjetterte)
1998	Tilskuddsforvaltning (motpost konto 859 og 879)	150		
872	Tilskudd til ikke-finansielle foretak	150	150	Utbetalinger av tilskudd til andre
879	Avregning kontogruppe 87	-150	-150	Avregning med statskassen

Resultatkontoen 872 Tilskudd til ikke-finansielle foretak viser nå det beløp som virksomheten har gitt tilsagn om tilskudd til, kroner 150. Av bankkontoen ser vi at det er utbetalt kroner 100. Virksomheten har gjeld knyttet til tilskuddsforvaltning på kroner 50 som fremkommer på konto 250 Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning. Tilskuddsforvaltningen er i eksempelet avregnet adskilt fra virksomhetens drift på konto 879 og konto 1998.

Kontogruppe 88 Disponering - Periodens resultat (til virksomhetskapskapital)

Konto 880 Disponering (periodens resultat) benyttes til å overføre periodens resultat til virksomhetskapskapital, konto 205. Denne kontogruppen benyttes bare av virksomheter som har særskilt fullmakt til å opptjene virksomhetskapskapital.

Konto 882 Disponering fond – til/fra opptjent fondskapskapital benyttes ved disponering av periodens resultat for statlige fond med motpost 208 Opptjent fondskapskapital.

Kontogruppe 89 Avregning - Resultat av periodens aktiviteter

Konto 895 benyttes til å avregne periodens resultat for bruttobudsjetterte virksomheter. Motposten er underkonto 1999 Avregning - resultat av periodens aktiviteter.

Interne transaksjoner

Dersom virksomheten har behov for å føre interne transaksjoner som må kobles til kapittel og post, skal slike transaksjoner bokføres og avregnes på underkontoer i den kontoklassen transaksjonene faller inn under. Alle interne transaksjoner må gå i null. Virksomheten må selv påse at de har rutiner som sikrer at de interne transaksjonene elimineres på riktig måte og ikke påvirker regnskapet eller rapporteringen til statsregnskapet.

4 Vedlegg: Utdrag fra standard kontoplan med kontoer aktuelle for virksomheter som fører regnskapet etter kontantprinsippet